

Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 43 (2121)

1974 m. SPALIO - OCTOBER 30 d.

CANADA - MONTREAL - (Established 1941).

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

TRUDEAU VIZITAS EUROPOJE

Praeitą savaitę pabaigoje Kanados Ministras Pirmininkas E. Trudeau grįžo iš savo sėkmingo vizito Europoje. Jis atliko Kanados karinius dalinius Vokietijoje, keltas dienas sustojo Paryžiuje ir vizitą užbaigė Briuselyje, Belgijoje.

Svarbiausias šios kelionės tikslas buvo "atšildyti" santykius su Prancūzija, kurie nuo garsiojo šūkio "Lai gyvuoja laisvas Kvebekas" Expo metu 1967 m. Montrealyje, buvo labai pašliję. Atrodo, kad ir dabartinė Prancūzijos vyriausybė to norėjo, todėl Trudeau priėmimas buvo ir nuoširdus, ir prabangus. Jis matėsi ir su prezidentu Valery Giscard d'Estaing, ir su premjeru Jacques Chirac, dalyvavo jo garbei suruoštuose pietuose prezidentūroje, plačiai buvo paminėtas spaudoje ir televizijoje.

Iš konkretesnių dalykų minėtini: susitarimas pagyvinoti Ekonominio Komiteto darbą, sudaryti energijos ir pramonės studijų komisijas, pradėti derybas dėl naujų oro susisiekimo linijų ir įsteigti naują Kanados konsulatą Strasbūre. Tačiau, Trudeau negavo Prancūzijos užtikrinimo paremti Kanados pastangas sudaryti dvišalę prekybos sutartį su Jungtine Europos Valstybių Rinka. Tiesa, nutarta siekti greito prekybos padvigubėjimo su Prancūzija, tačiau, kadangi ji sudaro tik 3% Kanados užsienio prekybos, tai net ir ją padvigubinus, vistiek ji pasiliks lūptišką, lyginant su kitais svarbiausiais Kanados prekybiniais partneriais - JAV, Britanija ir Japonija.

Priešingai, Belgijos premjeras buvo palankesnis Kanados-Europos dvišalei prekybos sutarčiai, tačiau Briuselyje reziduojanti Jungtinės Europos Valstybių Rinkos Valdyba jokių pažadų tuo reikalu nedavė. Kanada labai suinteresuota tokia sutartimi, kadangi tai įgalintų ją užsienio prekyboje nebepriklausyti visų 50% nuo JAV.

ANARCHIJA KVEBEKO STATYBOJE

Visa eilė lietuvių dirba statybose, kaip daiktinės, elektrikai, darbininkai ar savys-tovūs kontraktoriai. Visi jie gerai žino, kad Kvebeko statybose nėra tvarkos, pradedant valdžios įstatymais ir baigiant uni-jomis.

Po milijoninių nuostolių Pabaltiečių demonstracijos prie parlamento rūmų Australijos sostinėje Canberra. Dalyva-ryšium su darbininkų riau-vo virš 2000 asmenų. Visi pasipiktino ministro pirmininko Gough Whitlam apgaule: jis šėmė James Bay hydroe-buvo pareiškęs, kad pabaltiečiams nereikalinga rūpintis, nes jis supranta Pabaltijo valsty-jančių Gedimino pilį su geleži-lektrinės statyboje ir kitų bių klausimą ir Australijos vyriausybė nedarysianti jokių politinių sprendimų mūsų valsty-niu vilku bei knygų, tame tar-panašų įvykių, pagaliau Kve-bės reikaluose, t.y. Australija ir ateityje nepripažinsianti Pabaltijo įjungimo į sovietiskąją H. Nagio, kun. F. Jucevi-bekoliberalų vyriausybę su-Rusiją.

BENDRUOMENYBĖS

LIETUVOS DIPLOMATIJOS INFORMACIJA

darė statybų problemoms tyrinėti komisiją, kuri vadinama jos pirmininko tėsėjo Robert Cliche komisijos vardu. Jos posėdžiai jau išaukė stačiai neįtikėtinų parodymų. Unijos statybose mudoja ginkluotas gaujas pamuštgalvių, terorizuoja darbininkus, ima ir moka kyšius, vykdo prostituciją ir t. t. Prasidėjo grąšintimai liūdininkams, teisėjui, komisijos nariams. Atrodo, kad daugiausia nusikaltimų tenka Laberge vadovaujamai Quebec Federation of Labour organizacijai, kuri nori išstatybos išstumti konkurencinę CNTU uni-ją.

Idomu, ar iš tų tyrinėjimų bus padarytos kokios išva-dos, ar tik išleisti milijonai

Lietuvos Diplomatosijos še-tuo metu, kada Jungtinės Tau-fas pristatė Jungtinių Tautų to-tybos aktyviai rūpinasi užeuro-Generaliniam sekretoriui pinių tautų dekolonizavimu nuorašus savo protesto notų, bei laisvinimu, Europos vi-paslystų Australijos ir Nau-dury Lietuva, Estija ir Lat-josios Zelandijos vyriausy-bėms dėl jų suteikto Baltijos valstybių "inkorporacijos" i-Sovietų Sąjungą pripažinimo.

Lydimajame rašte S. Lozo-raitis pažymi, jog kalbamų vyriausybės didžiai netelsin-gas veiksmas paryškina fak-tą, kuris tegali būti pavadin-tas neįtikėtinu. Būtent, kad

dolerių, kaip kad dažnai bū-na. Idomu, kad net provincinio parlamento liberalų ats-tovų ryšiai su tais riauštinin-kais minimi liūdininkų pa-rodymuose.

Italijos vyriausybės krizei esant, A. Fanfani'ui pavesta sudaryti kabinetą.

ROCKEFELLER NEMOKĖJO MOKESČIŲ

Kongresas daro apklausi-nėjamą ryšium su Rockefellerio kandidatūra į JAV vice prezidentus. Jo paties pa-tiektais daviniais jis turi 185 milijonus dolerių. Ta-čiau konstatuota, kad 1970m. jis nemokėjo nė dolerio tak-sų, dėl vadinamųjų "investaci-jų pertvarkymų". Taigi, vargšelis, bevedžiodamas pinigų iš vienos kompanijos į kitą, pritrūko jų mokes-čiams... Tačiau ne dėl to jo kandidatūra kiek susvyravo.

Tyrinėtojai, matyt, Water-gate įtakoje, labiau domisi jo aukomis respublikonų parti-jai ir rinkimams. Nepaslap-tis, kad JAV šimtai milio-nerių mokesčių nemoka, ži-nodami kaip per sukčius bu-halterius ir advokatus ga-li apeiti įstatymus. O tie įstatymai pūni "skylių", ka-dangi daugumoje tie patys milijonieriai juos ir leidžia. Prie dabartinės rinkimų sistemos biedniokams i-senatą ar net į parlamentą ke-lio nėra, nes be šimtų tūk-santčių niekas tavęs televizijoje nereklamuoja.

ILLINOIS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJA

Illinois Lietuvių Gydytojų Draugija skelbia pramoginės /estradinės/ dalnos konkur-są.

Premijom skiria \$1000, - Pirmą vietą \$ 500, - antra \$ 300, - ir trečią \$ 200, -.

Jury Komisijon pakviesti muzikai: Alice Stephens, Ba-lys Pakštas, Faustas Strolia ir Alvydas Vasaitis, rašyto-jas Aloyzas Baronas ir Illi-nois Gydytojų Draugijos at-stovas dr. Alicija Ruibys.

Pageidaujama, kad kompo-zicija ir tekstas būtų sukur-tas laisvajame pasaulyje e-sančių lietuvių kompozitorių ir poetų. Jei žodžiai ne kompozitoriaus sukurti, tai dėl teksto kompozitorius su-sitaria su poetu.

Pageidautinas šokių rit-mas, taip pat, kad kūrinys susidėtų iš posmų/verse/ ir priedainio/refreno/Melodi-nėje slinktyje galima pasi-naudoti lietuviškais motyvais. Prašoma pridėti akordus, kad kūrinių galėtų naudotis akordeonistai ir gitaristai. Kūrinio ilgumas pageidauti-nas 32 taktų.

Konkursui kūrinių prašo-mi atsiųsti iki sausio 31 d., 1975 m./pašto data/.

Kūrinių pasirašomi sla-pyvardžiu, o atskirame voke įdedami kompozitoriaus-po-eto vardai.

Premijuotų kūrinių pirmo-ji laida priklauso Illinois Lietuvių Gydytojų Draugijai. Dėl kitų kūrinių tariamasi atskirai.

Kompozicijas siųsti: Dr. A. Ruibys, 6753 So Rockwell Ave, Chicago, Ill, 60629, USA Val dyba

PRIE PARODES: Iš kairės - Vilija Malciūtė, Genovaitė Bijūnienė ir Rūta Danaitytė.

APIE BALTIJOS VALSTYBES

STANDARD -vienas žy-miausių ir didžiausių Kana-dos dienraščių idėjo gana platų vedamąjį apie Baltijos valstybes, aštriai sukriti-kuodamas Australiją bei N. Zelandiją dėl jų pataikavimo Sovietų Rusijai. Nurodė, kad Baltijos valstybės buvo pir-mosios sovietų agresijos aukos, rašo, kad jos tapo So-vietų Rusijos "prarytos", o gyventojų daugybė buvo iš-žudyta ir ištremta į Sibirą.

Vedamasis baigiamas pastaba, kad žmogaus teisės prin-cipai ir Sovietų pasira-šyti Jungtinėse Tautose, yra paminti po kojomis. Kad vi-same pasaulyje baigias iš-nykti kolonializmas kažkodėl neliečia Sovietų Rusijos, nors naujas kolonializmas tapo jos išteltas Baltijos valstybėse.

Kor

LIETUVIŠKAS KAMPELIS MCGILL UNIVERSITETE

Spalio 4-6 dienomis McGill universitete buvo "Atvirų du-rų diena". Ta proga slavisti-kos katedroj buvo organizuo-ta paroda: rusų, ukrainiečių, čekų, slovakų, bulgarų, se-nosios (bažnytinės) slavų kal-bos ir lenkų. Aš pasiūliau pridėti ir lietuvišką kampelį, kaip baltų atstovą, juo labiau, kad katedros vedėjas dr. J. G. Nicholson yra lietuvių kal-bos mylėtojas; puikiai skaito ir gerai susipažinęs su gramatine sistema. Pasiūlymas buvo labai mielai priimtas.

Parodą suorganizavo aspi-rantai. Talkininkavo daugelis įvairių tautybių studentų. Lie-tuvišką parodėlę labai noriai man padėjo suorganizuoti stu-dentės Rūta Danaitytė ir Vilja Malcytė, atnešusios po keletą eksponatų, kaip lietuvišką trispalvę, verpimo ratelį, bronzos paveikslą, vaizduo-šančių lietuvių studentų. Lie-tuvišką parodėlę labai noriai man padėjo suorganizuoti stu-dentės Rūta Danaitytė ir Vilja Malcytė, atnešusios po keletą eksponatų, kaip lietuvišką trispalvę, verpimo ratelį, bronzos paveikslą, vaizduo-šančių lietuvių studentų. Lie-tuvišką parodėlę labai noriai man padėjo suorganizuoti stu-dentės Rūta Danaitytė ir Vilja Malcytė, atnešusios po keletą eksponatų, kaip lietuvišką trispalvę, verpimo ratelį, bronzos paveikslą, vaizduo-šančių lietuvių studentų.

skolinti visą eilę knygų J. ir P. Adamonai.

Norėjosi, kad parodėlė būtų informuojanti ir meniška. Buvo eksponuojami lininiai rankšluosčiai, dzūkų namų audimo lovatiesės, medžio su-gintaru paveikslai, Vytis, Čiurlionio paveikslų repro-dukcijos, A. Makūnaitės ir S. Krasausko grafikos darbai, knygos apie Lietuvos ir Vil-niaus architektūrą, lietuvių moterų tautinius drabužius ir t. t.

Lankytojai, besidomintieji kalba, čia galėjo rasti ir to-kius leidinius, kaip "Baltisti-tica", "Kalbotyra", "Kalbos kultūra", "Mūsų kalba" bei Dambriūno, Klimo, Schamlstiegių lietuvių kalbos vadovėlių anglų kalboje.

Visos parodos pažiūra buvo du skulptoriaus P. Baltuonio darbai, ypač iliuminuota Ge-dimino pilis ir geležinis vilkas - Didžiojo Lietuvos kunigaikš-čio sapnas.

Lietuviškos muzikos garsai laiks nuo laiko pasigirdavo auditorijoje, kur tilpo lietuvių, lenkų ir čekoslovakų eksponatai.

Abi studentės lietuviškos, apsiirngusios tautiniais dra-bužiais, lankytojams pasako-jo ir rodė eksponatus, atsa-kinėjo į klausimus. Nors jos ir labai užimtos - lanko lie-tuvių choro repeticijas, dirba šeštadieninėje mokykloje, ta-čiau surado laiko ir noriai prisidėjo prie lietuvių kalbos, kultūros ir meno populiarini-mo užsieniečių tarpe.

Slavistikos katedros vedė-jas, labai patenkintas paroda, atsivedė net grupę turistų-mokytojų iš TSRS.

Katedros vedėjas ir organi-zatoriai nuoširdžiai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios parodos suruošimo ir pasisėkimo.

Genovaitė Bijūnienė

— • —

DEMESIO I

NL naujoji valdyba nutarė siūninti laikraštį tik už \$5.00 pirmuosius po užsisakymo metus naujiems skaityto-jams. Spausdinama atkarpa 8 psl., kviečiami pasinaudoti.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$9.50, visur kitur - \$10.00.
Rėmėjo prenumerata nuo \$15.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Adm. ir laik. red. F. P. Paukštaitis.
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE H8P 1C4, Que.
Tel. (514) 366-6220

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonę. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

"Tėviškės Žiburių" 25 metų sukaktis

"Nepriklausoma Lietuva" negalėjusi dėl aplinkybių reprezentuoti "Tėviškės Žiburių" šventėje, jaučiasi neatlikusi net kaimyniškos pareigos. O juk šiedu laikraščiai artimesni negu vien tik kaimynystės ryšiais. Jie, prieš 25 metus taplinos vienoje pastogėje, jie buvo ta pati šeima. NL Tėviškės Žiburių sukakčia džiaugiasi, lygiai taip kaip ta motinė, išleidusi dukrą į pasaulį, patenkinta, matydama ją gerai laikantis, nors jai išeinant ir labai gaudė buvo.

Laikas visokias žaizdas gydo. NL su TŽ, kaip spausdinto žodžio puoselėtojai Kanadoje, per šį ketvirtį amžiaus yra turėję tamsesnių, pilkesnių ir gana šviesių laiko tarpsnių. Tuos abu laikraščius raiša vienas principas - tėvynės meilė. Todėl ir kai kuriuos laiku vienoks ar kitoks nutolimas juos sugrąžindavo prie darnaus kelio.

Šiandien, po 25 metų visa jau yra praeityje ir tebūna vien gražūs prisiminimai.

Kanada kraštas platus ir lietuvių po jį išsiblaškę. Vienam laikraščiu sujungti visus pokarinius atvykėlius gal ir nebūtų pajėgu ir tobulai esant žmonėms įvairių įsitikinimų, įvairių interesų. Todėl TŽ ir pasiėmė jungti ir puoselėti religinio ištikinimo pagrindais remiamą žodį, kai NL laikosi savo įkurėjų principo - jungti, nežiūrint įsitikinimų. Lietuviškos veiklos, o ypač sveturių lietuvių palaikyti dirva plati ir abu laikraščiai gražiai ir produktyviai mėgina išnaudoti jos dirvonus.

"Nepriklausoma Lietuva"

Išsilaikymas per 25 metus, ar daugiau, abiem laikraščiams duoda nemenką svorį, bet dėl tolimesnės egzistencijos, bent kito tokio laiko tarpsniui galimybės kelia ir kai kurių svarstymų. Jaunoji kartą kiekvieno atveju darosi kurtesnė lietuviško žodžio išlaikymo atžvilgiu. Ir tai ne iš blogos valios, bet gyvenimo aplinkos veikliama. Tai ir TŽ sekantysis dvidešimt penkis tikrai bus nelengvesnis. Taip gi, ne tik katalikų, bendrai krikščioniškos organizacijos pradeda pergyventi, o gal ir susigventi su netikro rytojaus galimybėmis. Tad šis dar 25-tų metų ateities laikotarpis ir vėl gali laikraščius suvesti prie vieno ir to paties pagrindinio principo - Tėvynės meilės - lietuviybės išlaikymo.

Šalia principų yra ir praktiško gyvenimo eiga. Nevisada geras derlius vien iš pasėtos geros sėklos. Daug priklauso nuo jos užauginimo. Laikraščių redaktorai ir yra tie akėtojai, dirvos užlygintojai. TŽ tokį "užlygintoją" jau daug metų turi ir juo gali didžiuotis. Kun. dr. Pr. Gaida, daugeliu atveju turi geresnes aplinkybes, kaip kiti, bet nėra "namų be dūmų". Suprantama, kad jam tenka nemažai aukotis kaip demokratinių principų žmogui. Nors eilė metų redagavimas nesustiprina fizinės jėgos, bet dvasiniai kas kartą skatytos jaučia jį stipresniu. Tad laikraščiu Tėviškės Žiburių su jos redaktoriumi linkime nepalūžtamos, sėkmingos kelioms tolyn...

"Nepriklausoma Lietuva"

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laišškai, atgarsiai

ŽVILGSNIS Į REALYBĘ

Nors šių dienų įvykiai ragina sustingsti dėl tolimesnių žygių ilgos distancijos veiksmų suderinimo, kai kuriški šulai pasitraukia, mažėja, stebint yra žymiai, kad tarp jų žmonių, kurie turėtų būti aktyvūs, atskūs sudarymui atsparaus nugarauklio lietuvių didžiai į misijai, pradeda reikštis apsamanojimas, atbukimas, deetizmas, nuovargis ir kartais tiesiog dvasinė ubagystė. O ką bekalbėti apie margą žmogelį.

Ivykiai Cicero, Marquette Park'e - valdžiai nepasidalinimas, arba telimas pas svetimuosius, tai lietuvių nuosmu-

čio komedija, tai lietuviško taurumo praradimas, tai pradžia sulrūtės.

Nenurimstame, ginčijamame, "paskutinio posėdžio", kad nebuvo atšaus apsisprendimotame balsiame grąsinimų momente ir prilevatos vienos dienos bėgyje. Žvilgtelėkime ką mes sukūrėme koval sustiprinti per tris dekalas gyvendamaisvė ir pertekliuje, kad mūsų vienintėlis politinis organas vaikštolazdėle paslremdamas. Tai viskas, ką įdavėm per tris dešimtmečius, kovodami pasaulėžiūrų sukuriuose už pilybę, už domavimą. Daug kovota, bartasi ir sumulkieta organizacijoj, - kyba baimė, ar tik Dievas nebus atėmęs lietuviui proto, kad

PANORAMA

PASAULIO LIETUVIŲ INŽINIERIŲ ARCHITEKTŲ SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS

KETVIRTADIENIS (Lapkričio 28) registracija.

Suvažiavimo prezidentumo ir komisijų rinkimas.

Parodos atidarymas (parodos koordinatorius arch. P. Bulka).

Pietūs.

Atidarymo posėdis (pirmininkas inž. J. Stankus).

1. Malda (kun. J. Vaišnys).
2. Himnal.
3. Gen. konsulės J. Daužvardienės sveikinimas.
4. Sveikinimai.
5. Centro valdybos pirmininko žodis (Dr. P. Maželka).
6. Prakalba (inž. R. Kudukis).

Simpoziumas.

"Išsivų profesinės organizacijos maksimalinio naudingumo modelis."

Inž. J. Danys (pirmininkas), Dr. M. Vygtas, Dr. J. Rimšaitė, Dr. A. Nasvytis.

Susipažinimo vakarienė.

PENKTADIENIS (Lapkričio 29) Darbo posėdis.

Pietūs.

Paskaitos apie Lietuvą (pirmininkas S. Naginonis).

1. "Lietuvos žemės turai" (geol. B. Saldūkenė).
2. "Demografinės tendencijos Lietuvoje" (Dr. Z. Rekašius).
3. "Griežtieji ir gamtiniai mokslai Lietuvoje" (Dr. R. Vaišnys).

15:30-17:30 Simpoziumas.

"PLIAS-ALIAS dabartis ir ateities perspektyvos."

Inž. D. Satas (pirmininkas), Dr. K. Campė, arch. A. Kerelis, inž. V. Volertas.

Ponioms ekskursija į Balzeko muziejų, Sears Tower.

Pietūs.

Organizuoja Moterų Pagelbinis Vienetas (pirmininkė L. Laplėnė).

ŠEŠTADIENIS (Lapkričio 30) Darbo posėdis.

Pietūs.

Pietų meto paskaita: "Lietuvos ir išsivų literatūros lygio ir kultūrinio inaišo sugretinimas." (A. T. Antanaitis).

Popiečio paskaitos (pirmininkas inž. V. Vidugiris).

1. "Žmogaus įtaka miesto klimatui." (Dr. R. Viskanta).
2. "Didieji Ežerai Amerikos ūky." (Dr. L. Bajorinas).

Apžvalginis posėdis.

1. Centro valdybos programiniai pasiūlymai.
2. Komisijų pranešimai.

Banketas.

Meninė programa.

Sokiai (A. Stelmoko orkestras).

SEKMADIENIS (Gruodžio 1) Baigiamasis posėdis.

Centro valdybos pareiųjų perdavimas. (Jaunimo Centro kavinė).

Pamaldos Jėzuitų koplyčioje. (Už mirusius narius).

Suvažiavimo vieta:

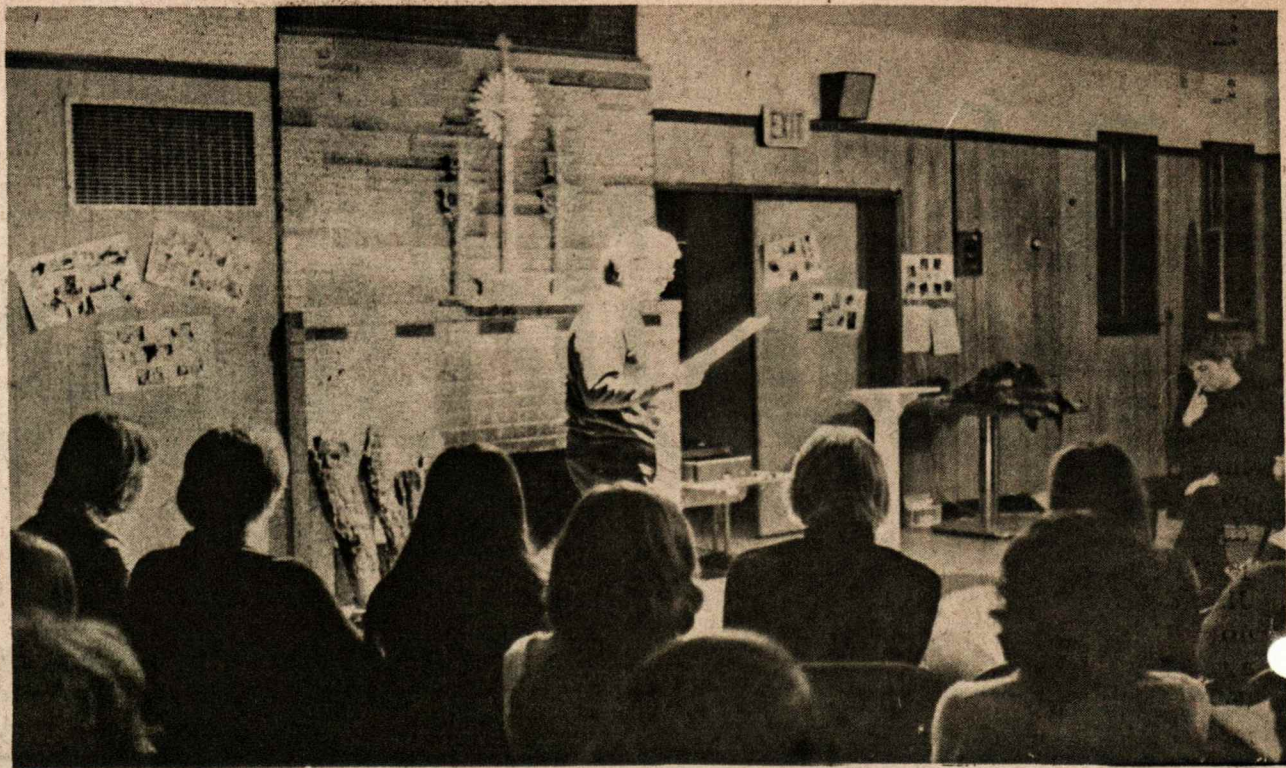
Lietuvių Tautiniai Namai
6422 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Kreiptis į p. Kasakaitį.
Tel. 312 778 9878

Tekniskais suvažiavimo klausimais kreiptis į Chicago skyriaus pirmininką:

K. Burba
4920 S. Lawn Ave.
Western Springs, Ill. 60558
Tel. 312 246 1551

Parodos reikalais prašom kreiptis į:

P. Bulka
5930 S. Artesian Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel. 312 476 7773

DAINAVOS ŽIEMOS KURSANTAI - MOKSLEIVIAI ATEITININKAI

SKAITO SAVO KŪRYBAS.

Nuotrauka Kristinos Giedrimaitės.

PRANEŠIMAS

Moksleivių veikla būna įvairi. Tenka laiko praleisti linksmai, tenka ir rimčiau nusiteikti. MAS CV nuolatini ragina kuopų valdyba ir globėjus nepamiršti auklėjimo aspekto. Progiu tokiai veiklai iškyla gan dažnai. Įvairios kuopos ruošia savaitgalio kursus, vyksta susikaupimai, susirinkimai dažnai būna rimto pobūdžio. Tačiau, galbūt reikšmingiausias programos randsi Putnamo ir Dainavos ideologiniuose kursuose.

Putname šiais metais suėina jubiliejiniai septinti kursų metal. Originalus ruošėjų planas buvo tęsti tokio pobūdžio kursų septynis metus iš eilės paruošdami branduolį ir naujus būsimus vadovus atnaujinti kursų. Jie yra am-jai. Pernal, sutapus tiems patiems jubiliejiniams metams Dainavoje, buvo nutarta nenutraukti kursų eigos. Žinome, kad turime gerą dalyką. Nenorime jo taip lengvai paleisti.

Kursuose susidaro sunkiai apipasaikojama lavinimosi nuotaka - skirtinga nuo mokyklos atmosferos, skirtinga ir nuo stovyklų bendro ūpo. Ta nuotaka yra individuali.

Ji priklauso šitiems kursams ir retai kur kitur užtinkama. Kursų dvasia yra kun. Stasys Yla. Visa struktūra yra jo nuopelnas. Per praėjusius kelis metus, keturios pilnos programos yra išsivystusios jo dėka: Pažiūrologija - Žvilgsnis į pasaulį, gyvenimams, juo didesnis pelnas padaromas. Politinė propaganda turi savo metodus, mases įtikinti, valdyti, "priešus" iškelti, nužeminti - "nieką" paversti.

Putname - technine kursų ruošą rūpinasi Irena Eivienė ir jai esame begalo dėkingi. Ties kursai įvyks lapkričio 28 iki gruodžio 1 dienomis - JAV Padėkos Savaitgalį. Kursų mokestis (maistas ir nakvynė) \$20, o registracija \$5. Registracijos lapus su mokestiū prašome prisiūsti iki lapkričio 15 d. Šiuo adresu: I. Eivienė, 139 Bellevue Ave. Brockton, Mass. 02402, tel. 617-583-6492.

Iki pasimatymo! MAS CV

dabar turime: šauliai, ramovėnai, savanoriai, rezistentai ir kt.

Nėra sveikų, suvažiavimų, kad nebūtų paliesta toji skaudanti votis - tremtinių susiskaldymas. Žinome, kad kiekvienoje organizacijoje narių tarpe yra aktyvūs, pasyvūs ir abejingi bet kokiai veiklai. Tų aktyviųjų patriotų rasime visose grupėse, tik gaila kad yra jų tarpe nutolusių nuo pagrindinių uždavinių, o tar-naujančių tik srovės interesams. Todėl toks slaurus užsiangažavimas grupiniamis kromeliams sukelia ermyderį ir kovą su vėjo malūnais, kas ir išsklaido mūsų kuklias jėgas. Ar nebūtų gražu, kad tie daugelio grupelių aktyvistai nuslūgtų akinus, su-sėstų prie bendro lietuviško intereso stalo ir šių dienų atsakomybės jausmo apimti, girdėdami paverptos tautos šauksmą, broliškai sujungtų rankas ir pasišvęstų didžiai misijai. Tai tikrai būtų renesansas išsivijos gyvenime.

Lietuvių tauta yra gilios krikščioniškos kultūros apimta, bet kokio ekstremizmo netoleruojanti, fanatizmui nepasiduodanti. Tą esmę suprato dr. V. Kudirka, kuris kėlė iš amžių lietuvių tautos gentį, nušvietė lietuviškos savivarbos jausmą ir ragino didžiuotis savąja kalba, Tėvų žemės didvyriais. Tai vienintėlis pionierius pirmūnas, nesigailima. Specialiai palietuviškos ideologijos kūre-

jas, tai vienyjantys lietuvių tautą pradmenys. Iš tikrųjų, dr. V. Kudirka pasėję pasėlio grūdą. Tai matome per 1920 m. rinkimus, tą matome didingoj kovoj prieš marksistinių bolševizmą 1941-52. Ar ne tie patys internacionalai šandieną mus skaldo. Toji ideologija mums šandieną priimtina, kuri sugebės apjungti mus visus politinei kovai už laisvę.

Girdisi balsų, kad Lietuvos Sakalai organizacijos vardas neprimtinas, ne čia esmė. Bet, kad mums reikia suburti gyvą, aktyvų elementą į vieną politinį atsparos sam-būrį, kuris pratęstų kovos gyvybę dviejų nuomonų nėra, nesvarbu kokią vardą jam duosim. Fanatikai ir mandrų pypkiai dėl lėkštumo, stoka rimtumo ir išblėsusio atsakomybės jausmo - nepritars. Bet tas bukaprotiškus mas tegul nesudaro kliūtis tai didžiai konsolidacijos prasmėi įvykdyti. Tegul saulė Lietuvos tamsumus pašalina.

Klemensas Čeputis
Muskegon, Mich.

TOKS ŠIŲ DIENŲ PASAULIS

Viešojoje opinijoje ir propaganda šiais laikais turi labai daug reikšmės. Visose valstybėse veikia gerai organizuota propaganda mašina ir tam lėšų nusišgaillima. Specialiai paruoštas personalas moder-

niškomis TV bei radijo priemonėmis, suka, dažnai, nepastebimai tą propagandos mašiną. Prekybos ir pramonės išleidžia milijonines sumas, kad įpiršti vartotojų savo gaminius. Juo daugiau išleidžiama skelbimams, juo didesnis pelnas padaromas. Politinė propaganda turi savo metodus, mases įtikinti, valdyti, "priešus" iškelti, nužeminti - "nieką" paversti.

Amerikoje galinga yra propaganda mašina netik versle, bet ir politikoje. Demokratų ir respublikonų partijos ypač pasitempia per prezidento ir kongreso rinkimus. Šimtai milijonų dolerių metami propagandai, kad sudarius gerą opinią apie išstatytus partijos kandidatus. Nuolat kalant į galvas rinkikams apie kandidatų tinkamumą, masės "apsvaigsta" nuo propagandos ir balsuoja už "geriausį" kandidatą. O geriausias kandidatas kai neriamamas propagandos ir nebūna išrenkamas. JAV propagandos mašinos žiaurumas išryškėjo prezidento R. Nixono "nulinčiavime".

Taippuikiai ir galingai išvystė propagandą, kad eiliniam žmogui sunku buvo suprasti ar ginamas JAV prezidento prestižas ar skina-mas kelias demokratų kandidatui į Baltuosius Rūmus.

Respublikonas R. Nixonas virš metų buvo tampomas Watergate byloje, įsuktas propagandos ratuose, kol "sulaužytai kaulais" buvo išmestas kaip nereikalingas mėsos gavalas. TV radio ir spaudo atliko kankinimą be pasigailėjimo.

Propaganda tokia galinga, kad net dalis masių yra paruošta, ir norėtų žiūrėti, kaip jų prezidentas R. Nixonas būtų pakartas ar sudegintas. O jis buvo išrinktas 80% dauguma tautos balsų.

Demokratai pyksta ant prezidento G. Fordo, kad jis visą egzekucijoms eigą užbaigė. Tur būt, jų strategai numato, kad prez. G. Fordo šis žygis gali pakenkti rinkimams? Tai štai kokius laikus gyvename, kad žmogus yra mažas vabalėlis, o pinigai ir dominacija yra viskas. Tam visam stiprinama propagandos mašina, sudaroma viešoji nuomonė, pavergti ir diktuoti kitiems.

Tarptautinėje politikoje atrodo, kad SSSR valstybė turi vieną iš geriausiai organizuotų politinės propagandos mašinų. Jie visur prasiskverbia ir įrodo, kad jų valdymo sistema pati geriausia pasaulyje. Daug kas tuo patiki, ypač spalvuotos tautos, naujos valstybės ir net Amerikos dalis, milijonieriai.

J. Valdionis
Ontario.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LIETUVIAI JI MYLĖJO. LIETUVOS PRIEŠAI JO BIJOJO

ALGIRDAS GUSTAITIS
DIDŽIOJE LIETUVOS POGRIN-
DŽIOVEIKĖJĄ PROF. STAS-
SĄ ŽYMANTĄ PRISIMENANT;
(TASĄ)

LIGONINĖJE...

Klausė, kodėl dabar atėjau
jo aplankyti. Atsakiau, ser-
gančius draugus reikia ap-
lankyti, ar ne? Jis sutiko ir
padėkojo, kad jį laikau savo
draugu. Atsakiau, tai turėjo
jam būti iš seniau žinoma.
Jis atsakė, kad jam buvo ži-
noma, bet jis nebuvo tikras,
ar man tai buvo žinoma. Pa-
dėkojo už anksčiau atsiųstas
mano padarytas jo nuotrau-
kas, kurių viena esanti labai
gera, nes neatrodo toks se-
nas. Sakė, rytoj tarsis dak-
tarai, ką daugiau su juo da-
ryti. Kažin, ar jie ką gero
nutarė. Dėkojo už atsilanky-
mą.

Tai buvo 1973 balandžio 18
d. vakare. Poną Žymantienę
parvežiau į jos namus. Ji bu-
vo liūdna, vis kalbėjo apie
savo mylimą vyrą. Sakė, kas
jį aplankė, kas atsiuntė gėlių.

Kita dieną, 1973. IV. 19 d.,
apie 12 val. dienos, prof. S.
Žymantas toje ligoninėje mi-
rė.

Prof. S. Žymanto mirtį oro
pašto laiškais pranešiau "Eu-

ropos Lietuvio" redakcijai,
(Anglijoje), "Mūsų Pastogės"
redakcijai (Australijoje), "Tė-
viškos Žilburiams" (Kanadoje)
ir Lietuvos Diplomatijos Še-
fui Stasiui Lozoraitiui ir Ro-
mą, Italijoje.
Laidotuvės Los Angeles,
Calif. buvo labai pagarbios,
kaip ir dera tautai daug nusi-
pelnusiam asmeniui. Jas iš-
samiausiai aprašė J. Klau-
seikis (K. Januta) "Naujiene-
se".

LIETUVOS DIPLOMATIJOS ŠEFO LAIŠKAS

Atsakydamas į mano laišką,
Lietuvos Diplomatijos Še-
fas p. Stasys Lozoraitis oro
paštu 1973 m. gegužės 16 d.
man parašė:

"Jūsų laiškas iš IV. 19 gavau
šiandien (besibaigiant čia
pašto streikui). Tai vienas
tokių laiškų, kurie kad ir pa-
vėlinti vis ateina per anksti.
Mirus Stasiui Žymantui,
mūsų visuomenė užsieny pra-
rado gryną patriotą, mokyto
intelektą, veiklų žmogų, ku-
ris Lietuvai būtų daug nuvei-
kęs Amerikoje, įeigu jo gy-
venimas tenai nebūtų kažko-
kiu būdu taip sunkiai susiklos-
tęs. O juk prof. Žymantas
turėjo visas savybes dirbti

Lietuvai pirmose politikų ei-
lėse. Ir vis dėlto jisai nenu-
stojo rūpinęsis tautos reika-
lais.

Aš girdžiu, kad čionykščio
radio žmonės yra gavę laik-
raščių su pranešimu apie Žy-
manto laidotuves, kuriose da-
lyvavę svarbių, taip pat ir
politinių, organizacijų atsto-
vai. Tai labai gražu ir to ve-
lionis užsitarnavo. Bet negi
jo savybės tepaaiškėjo jam
gulint karste? Juk jos buvo
matomos ir prieš 10 metų,
kada jis galėjo ir norėjo dir-
bti su omis svarbiomis orga-
nizacijomis, bet buvo palik-
tas vienas sau. Ir tai padidi-
na mano gailęstį.

Žymantas buvo man geras,
ištikimas draugas, kurio nuo-
mone bei lojalumu galėjau vi-
sada atsieti.

Apie Žymanto mirtį aš su-
žinojau iš mūsų radio žmo-
nių, kuriems tą žinią prane-
šė kažkas telefonu iš Londo-
no, tuo metu paštas čia ne-
veikė.

Dėkodamas Jums už laišką,
reiškiu gilią pagarbą
(Pasirašė) Lozoraitis.

Didž. gerb. Lietuvos Di-
plomatijos Šefo Stasio Lozo-
raitio laiško vertimą nuomonė
dvejingai parodo, kokia as-
menybė buvo prof. Stasys Žy-
mantas.

Su pasibaisėjimu reikia

GEN. LIETUVOS KONSULIUI A. SIMUČIUI 65 m. AMŽIAUS

K. Klastauskas

Anicetas Simutis gimė
1909 m. vasario 11 d. Tirkš-
liuose Mažeikių apskrityje.
Baigęs Židikų pradžios mo-
kyklą, 1924 m. įstojo į Telšių
Vyskupo Valančiaus Vardo
gimnaziją, iš kurios 1929 m.
persikėlė į Aušros Gimnazi-
ją Kaune, kurią baigė 1930 m.
Tų pačių metų rudenį stojo
aspirantu į Pirmojo Lietuvos
Prezidento Karo Mokyklą,
kurią baigė 1931 m. atsargos
leitenanto laipsniu.

Įstojęs gimnazijon 1924 m.
įstijungz į skautus ir šaulių

stebėtis, kad JAV-se prof. S.
Žymantas, Rockefellerio fon-
do stipendiatas Harvardo u-
te negalėjo gauti profesoriaus ar
tolygaus darbo. Jis dirbo vie-
nose Los Angeles kapinėse,
kaip mirusiųjų duobių kasė-
jas, vėliau gavo kažin kokį
"paukštūnimą". Tai šlykštus
kapitulistų pasityčiojimas iš
retos erudicijos mokslininko.

Gi po visų laidotuvių kal-
bų, kapinėse vienas asmuo,
kalbėjęs prof. S. Žymanto
giminių vardu, išdrįso pasa-
kyti: "Tegul būna Tau, Stasy,
lengva svetingos Amerikos
žemelė". Amerika (JAV-ės)
prof. S. Žymantui buvo iš-
kirtinai nesvetinga.

Sąjungos moksleivių būrin.
Už visuomeninį aktyvumą
1928 m. švenčiant Lietuvos
nepriklausomybės dešimt-
metį, buvo apdovanotas me-
daliu. Tais pat metais su
Justu Liaugaudu Telšiuose
įkūrė moksleivių jūrų skau-
tų būrelį/valtį, kuris sek-
mingai veikė iki Lietuvos o-
kupacijos.

Įstojęs Vytauto Didžiojo
Universitetan, buvo vienas iš
Studentų Atsargos Karininkų
Dr-jos organizatorių, kuriai
1932 m. persiorganizavus į
Studentų Atsargos Karininkų
Korporaciją Ramovę, buvo
pirmosios valdybos vicepri-
mininkas.

Šalia studijų universitete
nuo 1931 m. dirbo Užsienų
Reikalų Ministerijos admi-
nistracijoje. 1936 m. pra-
džioje paskirtas Gen. Konsu-
lato New Yorke sekretoriu,
vėliau konsulariniu atache,
vice konsulu, konsulu ir nuo
1967 m. rugsėjo mėn. gene-
raliniu konsulu.

Nuo tarnybos laisvu lai-
ku tęsė studijas Kolumbijos
Universitete New Yorke, ka-
me 1940 m. gavo politinių
mokslų magistro laipsnį/M.
A/.

Kolumbijos Universitetas
1942 m. jo darbą The Econo-

ANICETAS SIMUTIS, konsulo
pareigas pradėdant

mic Reconstruction of Li-
thuania After 1918 išleido
atskira knyga. Kurį laiką
bendradarbiavo amerikiečių
žurnale America. Jis daug
pasidarbavo rinkdamas me-
džiagą apie pirmąjį žinomą
Amerikos kontinentan atvy-
kusį lietuvių dr. Aleksandrą
Karolį Kuršį/dr. Alexander
Carolus Curtius/, kuris 1659
metais atvyko į New Yorką
ir įsteigė čia pirmąją aukš-
tesniąją mokyklą / Lat in
School/ ir kartu vertėsi gy-
dytojo praktika.

Kaip jiems įprasta, ši mū-
sų tautietį savinasi lenkal,
bet gavus Laideno universi-
teto matriculacijos puslapio
fotokopiją, jokių abejonių ne-
beliko, nes šis mūsų tautie-
tis pats apie save suteikė ži-
nlas kaip "nobilis Lithuanus".
Tuo reikalu Simutis paruošė
išsamią paskaitą JAV-bių
lietuvių gydytojų suvažiavi-
me New York'e ir taipgi pa-
rašė straipsnį Lithuania žur-
nalui.

Simutis yra vienas iš ne-
daugelio lietuvių, kuris įra-
šytas WHO'S WHO IN A-
MERICA.

Kaip svetimos valstybės
(Nukelta į 7 psl.)

(Dėmesio vertas straipsnis, kurį perspausdiname iš "AKIRAČIŲ" 1974 m. birželio mėnesio) —

Paskutiniaisiais metais Vakaruose, o ypač JAV,
pradėjo vis triukšmingiau save garsinti
organizacija, pasivadavusi „Baltiškų Studijų
Puoselėjimo Draugija“. Ji leidžia ir visaip
reklamuoja savo spausdintąją gamybą,
pretenduojančią į mokslingumą.

Kaip žinoma, po antrojo pasaulinio karo kai
kuriose Vakarų Europos kraštuose ir JAV
susiformavo buržuaziniai - nacionalistiniai re-
akciniai Pabaltijo emigracijos sambūriai. Į juos
įsijungė tie, kurie Pabaltijo fašistinės okupacijos
metu tarnavo hitleriškajam Reichui, dalyvavo
nacistiniuose nusikaltimuose ir, bijodami tautos
pykčio, po fašistinės Vokietijos sutriuškinimo,
pasisplėpė Vakaruose. Čia buvo ir tie žmonės,
kurie nekenė Tarybų valdžios, Lietuvos, Latvijos
ir Estijos tautų 1940 metais atkurtos.

Palaikomi imperialistinių sluoksnių, kurie
skatino „šaltąjį karą“, Pabaltijo emigracijos
buržuaziniai nacionalistai dalyvavo įvairiausio
pobūdžio antisovietinės provokacijose, priešinosi
bet kokiems kontaktams su Sovietų Sąjunga.

Tačiau, jau 60 - siais metais tokia politika
pradėjo nesisekti: „šaltasis karas“ darėsi vis labiau
nesekmingas, o tautos visame pasaulyje reiškėsi
prieš naujojo karo grėsmę, reikalavo tarptautinės
įtampos atpalaidavimo. Grubi antikomunistinė ir
antisovietinė propaganda netekdavo savo
šalininkų, tame skaičiuje ir Pabaltijo emigrantų
tarpe, o ypač naujoje buvusio Pabaltijos išeivių
kartoje.

Imperialistiniai sluoksniai, kurie paprastai
„užsakydavo“ reakcinę emigraciją „muziką“,
griežėsi priemonių, kad kaip nors išlaikyti tų
buržuazinių - nacionalistinių „pakampių“, „kovin-
gumą“. Buvo imtasi priemonių reakcinės Pa-
baltijo emigracijos pastangas apjungti ir josios
veiklos formas pakeisti.

Jei anksčiau lietuvių, latvių ir estų reakcinės
buržuaziniai - nacionalistinės jėgos, siekdamos tų
pačių tikslų, veikė skiriam, tai dabar jie rado
bendrą organizacinę formą — „Baltiškų Studijų
Puoselėjimo Draugija“, su centru JAV - bėse,
pridenęta mokslo organizacijos skraiste. Užtat į
pirmąją vietą iškeliami taip vadinami „moksliniai“
veiklos metodai, kokie tai tariaimi Pabaltijo
problemų tyrinėjimai ir istorijos, o ypač Pabaltijo
sovietų respublikų šios dienos gyvenimo
nušvietimas.

„Draugija“ (Asociacija) skelbia savo
„moksline“ darbų, daro įvairaus pobūdžio
„simpoziumus“ ir „konferencijas“.

Atsirado ir nauji veidai, pašaukti pakeisti
išėjusius iš rikiuotės ir susikompromitavusius
„senus“ emigracijos „kadrus“. Tie nauji veikėjai,
kaip taisyklė, išimokslino amerikietiškuose
universitetuose, juose gavo savo mokslo laipsnius
bei titulus, kas jiems suteikė reikiamą modernių
mokslininkų respektabilumą, tariaimai vien tiesos
ieškojimais užimti.

„Draugijos“ vadovybėje, josios leidinių
organizatorių tapo tokie žmonės kaip E.
Anderson, A. Ziedonis, Ja Puchvel, A. Ezergailis
ir jiems panašūs asmenys Pabaltiečių kilmės, savo
mokslo „darbais“ ir kitokiais veiksmais įrodžiusieji
savo pasirengimą atlikti bei kokį savo šeiminių -
imperialistų užsakymą.

Šiuo metu „persirikiavusieji“ buržuaziniai
nacionalistai vis teikia savo įnašą į negežantį
reakcinių jėgų kovą prieš taikos stiprinimo politiką
bei praktiką ir įtampos sumažinimą, vykdomus
Sovietų Sąjungos, prieš josios gigantišką išaugusį
autoritetą ir įtaką pasaulinėje arenoje.

1974. X. 30

MOKSLINGUMO SKRAISTE PRISIDENGUS

Šių metų gegužės mėnesį Illinois universitete
Čikagoje įvykęs Baltų studijų puoselėjimo
draugijos suvažiavimas susilaukė atgarsio ir
Sov. Sąjungos centrinėje spaudoje. Dar prieš
suvažiavimą, 1974. IV. 6 laikraštis Izvestia (Nr. —
81/1719) išspausdino piktoką V. Steinbergo
pasirašytą straipsnį, kurio vertimą čia
perspausdiname.

Panašaus lygio išpuolių prieš sovietologus,
liberalus, „komunistuonančius“ profesorius ir
kitus „niekadėjus“ netrūksta fašistinio atspalvio

išeivijos spaudoje. Tik dažniausiai po tokių žemo
lygio pasiklojimų išeivijoje gėdinamasi pasirašyti
pavarde. Či tokio pat lygio išpuoliai prieš tuos
pačius sovietologus ir kitus Pabaltijo klausimais
besidomėjusius mokslininkus komunistinėje
Maskvos spaudoje pasirašomi dargi net su visais
titulais.

Akiračių skaitytojus kviečiame palyginti šio
straipsnio stilių ir žodyną su tuo, kurį naudoja
kinų Peking Review savo antisovietinėje
propagandoje. — AKIRAČIŲ Red.

A. Ezergailis Baltiškųjų studijų žurnale (Nr. 5,
1971) pateikė tautinių (nacionalinių) klausimu
apžvalginį straipsnį, kuriame, begėdiškai
falsifikuoja bolševikų partijos politiką nacionaliniu
klausimu, bet tai jis daro melą pridengdamas
pseudomoksliskumo šydu.

Žurnale prieglobstį susirado ir senas
antitarybininkas B. Kalnins. Prisistatydamas
Sovietų Sąjungos mažų tautų padėties „žinovo“
vaidmenyje, tas nacionalistas užsimojo būti visų
Sovietų Sąjungos tautybių „gynėju“ nuo... rusų ir
pristato save... demografijos specialistu. Užtat jo
žurnalo redakcija, rekomenduodama tokį
„objektyvų“ autorių, tuo pačiu demaskuoja
buržuazinių emigracijos nacionalistų faktišką
dabartinės politikos kryptį.

„Draugijoje“ gero tono požymiu laikoma tai,
kai apie Sovietų Pabaltijo respublikas kalbama
kaip apie „okupuotąsias teritorijas“. Gal vėliausiu
tokiais tendencijomis pavyzdžiui gali būti A. Kiungo,
estų tautybės „draugijos“ nario, nuolatos
gyvenančio Švedijoje: „Kas darosi Pabaltijoje?“

Kiek pabuvojęs Estijoje, bet plačiai
pasiskolindamas visokius išgalvojimus apie padėtį
Estijos TSR, o taip pat Lietuvoje ir Latvijoje, — iš
vakarietiško antitarybinio šaltinių, jis sukūrė
visokias nesąmones baisybių, kurias jis tariamai
matė „okupuotame Pabaltije“.

Išėdami iš pasirinkto, giliai reakcinio taško,
Pabaltijo emigracijos buržuaziniai nacionalistai
atitinkamai kelia ir „problemas“. Pirmoje vietoje
pas juos, kaip ir anksčiau, yra Sovietų Pabaltijo
respublikų menamoji „nepriklausomybės“
problema. Nereikalinga įrodinėti, kad tokiose
„problemose“ nėra nieko mokslinio, o tikrosios
problemos pačio gyvenimo, Sovietų Pabaltijos
tautų, seniai yra išspręstos.

Kiekvienas be išankstinio nusistatymo
galvojantis žmogus negali nepripažinti, kad
Latvijos, Lietuvos ir Estijos darbo žmonės atstatė
Tarybų valdžią kaip vienintelę teisėtą liaudies
vyriausybę, smurtu nuverstą 1919 metais
buržuazinės reakcijos, kuri prievartos ir teroro
pagalba bandė tą savo valdžios užurpaciją
jamžinti.

Pasigalaitinos pastangos buržuazines Lietuvą,
Latviją ir Estiją, — tuos imperialistinių valstybių
priedėlius — pavaizduoti kaip nepriklausomas
valstybes, vertas jų prikelti istorinėje arenoje, —
tėra vien beviltiškas bandymas istoriją pasukti
atgal.

Turime labai daug literatūros pateikiamos
tikrą vaizdą taip vadinamą „nepriklausomą“ —
Lietuvos, Latvijos ir Estijos, — buržuazinių
valstybių. Buvęs senosios Latvijos Užsienų
Reikalų Ministeris V. Munters knygoje „Savo
tautos priešai“ (Ryga, 1964) buvo priverstas

pripažinti Latvijos, kaip buržuazinės valstybės,
visišką politinį ir ekonominį nepajėgumą.
Apibūdindamas SSSR nacionalinę politiką ir
Latvijos TSR padėtį, jis rašė: „Nepriklausau prie
komunistų, vienok turiu pripažinti, kad
komunistinės partijos, ten kur jos yra valdžioje, o
pirmoje eilėje TSKP, sekingiau savo tautas veda
pažangos keliu, nė bet kokia kita man žinoma
„laisvojo pasaulio“ politinė partija“.

Tikrąją nepriklausomybę spręsti savo reikalus
ir kurti naują gyvenimą Lietuvos, Latvijos ir
Estijos tautos gavo tikrai tarybų socialistinės
sistemos sąlygose, draugingos ir sutelktos
daugianacionalinės valstybės šeimoje — Tarybų
Sąjungoje. Viskam galim užmerkti akis, tačiau dėl
to faktai nenustos būti faktais.

Priedui, buržuazinių nacionalistų vartojamų
falsifikacijų metodų arsenale yra dar ir toksai, kaip
pvz., manipuliavimas faktais tikslu apgauti
skaitytoją. Imkime Connecticut (JAV) universiteto
profesoriaus B. Mačiukos, pristatančio save
Sovietų Pabaltijo specialistu, — straipsnį
„Pabaltijo respublikų vaidmuo SSSR
ekonomikoje“ (Baltiškųjų Studijų žurnalas, Nr. 1,
1972).

Pradžioje to straipsnio, apimančio nepilnus
penkis puslapius, — pateiktas sąrašas šaltinių
kuriais autorius „naudojosi“, — apimantis net tris
puslapius. Beveik visi šaltiniai yra tarybinių
autorijų darbai ar oficiali tarybinė medžiaga.

Pirmas įspūdis iš to viso — tarytum visa tai
kas yra straipsnyje — tėra vien pačių tarybinių
autorijų mintys bei išvados. B. Mačiuka tik kai kur
įterpia savo komentarus, tariaimai, girdi, Pabaltijo
respublikos (turint galvoje jų plotą bei
gyventojus), neproporcingai didelį vaidmenį
vaidina Sovietų ekonomikoje. Čia autorius
nesigali spalvų, kad parodyti Pabaltijo pramonės
ir žemės ūkio raidos aukštą lygį. Tačiau tai daroma
specialiu tikslu.

Sukeisdamas įvykių raidą laike, autorius bando
sudaryti melagingą vaizdą, esą tariaimai Latvija,
Lietuva ir Estija buvo tokiomis ir anksčiau ir
visiškai nutyli apie tai, kad tos respublikos aukštą
ekonominę ir kultūrinę raidos lygį pasiekė tikrai
Sovietų valdžios metais.

Sovietų valdžia Pabaltijy buvo atstatyta 1940
metais, kada tų respublikų liaudies valia Lietuva,
Latvija ir Estija įstojo į Tarybų Sąjungos sudėtį.
Trumpu istoriniu laikotarpiu, nežiūrint į
milžiniškus sunaikinimus nacistų padarytus
okupacijos metu, Pabaltijo tautos, su broliška kitų
tarybinių respublikų pagalba, sugebėjo pasiekti
savosios pramonės, žemės ūkio, statybos,
transporto raidoje žymių laimėjimų, kurie ir gavo
vaidinti tokį didelį vaidmenį Tarybų Sąjungos
socialistinio ūkinio komplekse, klestinčio visų tautų

labui.

Ponas Mačiuka patenka į prieštaračius,
laikydamas iš vienos pusės, kad Pabaltijo
respublikos esančios „okupuotos“, o iš kitos
pusės — kalbėdamas apie jų ekonominę raidos
aukštą lygį. Be to, aišku, jis vengia kalbėti apie tai,
kad tas aukštasis lygis pasiektas kaip tik Sovietų
valdžios metais. Toks prisipažinimas įrodytų jo
melą. O faktai kalba apie tai, kad nacionalinių
pajamų vienam gyventojui požiūriu, pavyzdžiui
Estija 1970 m., tarpe 15 sąjunginių respublikų,
užėmė pirmą vietą — 1.587 rublių. Po jos sekė
Latvija — 1.574 rublių ir pagaliau Lietuva —
1.336 rublių.

Tačiau, gal būt, greta aukšto gamybos lygio čia
yra žemas suvartojimas? Pažiūrėkime kitus
duomenis. 1971 metais detaline prekyboje, įskaitant
ir viešą maitinimą, TSRS - je vidutiniai sudarė 676
rublius vienam gyventojui, gi Estijoje, užėmusioje
pirmą vietą — 999 rublių; antroje vietoje buvo
Latvija — 997 rublių, trečioje vietoje Lietuva —
752 rublių, o ketvirtoje RSFSR (Rusijoje) — 740
rublių.

Sie samprotavimai atskleidžia B. Mačiukos
samprotavimų melą.

Kiekvienas nors bent kiek objektyvus žmogus
Vakaruose, susipažinęs su tų respublikų gyvenimu
šiandieną, negali nepripažinti jų sparčios raidos
fakto. Vakarų Vokietijos laikraščio *Frankfurter
Allgemeine* korespondentas Herman Perzen
neseniai išleido knygą „100 kartų į Tarybų
Sąjungą“. Joje galima perskaityti štai ką:

„Buvęs agrarinis kraštas Latvija dabar turi virš
200 tūkstančių pramonės darbininkų, ir tai iš 2
milijonų 300 tūkstančių gyventojų. Šiandien latvių
pramonė gamina 20 kartų (dabar tas skaičius jau
pasenęs, reikia skaityti — 32 kartus, — V. S.)
daugiau nei prieš karą gamino, — apie trečdalis
tos gamybos eina eksportui. Į 500 Latvijos įmonių
Sovietų valdžia nuo 1945 metų įdėjo milžiniškus
kapitalus.“

Tačiau, visa Pabaltijo emigracijos buržuazinių
nacionalistų rašymo prasmė glūdi kaip tik tiesos
iškraipymo piktoje tyčioje, galvojant, kad
nepatyręs skaitytojas patikės jų žodžiu.

Emigrantinių pakampių buržuaziniai
nacionalistai buvo ir lieka imperialistinės
propagandos ideologinių išpuolių aktyviais
dalyviais, josios samdymais landsknechtais.

„Mokytoji“ autoriai iš „draugijos“

sistematiskai teikia šmeižikišką medžiagą radio

stotims „Amerikos Balsas“, „Laisvė“. Kaip

sakoma, — kas moka, tasai ir muziką užsako.

V. Steinberg

Latvijos TSR Mokslų Akademijos narys -

korespondentas ir Istorijos Instituto Direktorius.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Jonas Aistis

PASTORALĖ

O VIEŠPATIE, koks vakaras, koks nerimas,
Koks sunkus sielvartas mane apėmęs...
Toli balti laivai liuliavo mariomis,
Balti laivai, kaip baltos chrizantemos.

O saulė leidosi balta, pailsusi -
Ji leidos nežinon į rūką tirštą -
Mačiau, sutasė spindulius konvulsijos,
Mačiau ir vakarą, kaip žmogų, mirštant.

Užgeso sunkus varpo aidas klonyje...
Skamba kažkas, lyg piemenų rageliai...
Tai vakaras, ir tai tikra agonija,
Tai pabaiga graudingos pastoralės.

Už šilo spinduliai silpo kyšodami
Ir, tartum skėstančio ranka, pantro...
Ir medžiai, šermenų giesmės giedodami,
Pravirko, ir nei vargonai gaudė gėris...

Alf. Nakas

APIE VYRĄ, NEKAPITULIAVUSĮ RAGANIŠKAI VIDURNAKČIO ŠMĖKLAI

Nesistebėkite tokia išra-
tinga, beveik baugiai fantas-
tiška antrašte. Pats, užmuš-
kit, nebūčiau tokios sugal-
vojęs. Žodžius nurinkau nuo
lūpų žmogaus, apie kurį kaip
tik ruošiuosi pakalbėti. Iš
tūkryjų, nurinkau viską, ką
jis per lygiai vieną valandą
pasakė. I magnetofono juos-

ta žodžius susėmiau, išsky-
dina, beveik baugiai fantas-
tiška antrašte. Pats, užmuš-
kit, nebūčiau tokios sugal-
vojęs. Žodžius nurinkau nuo
lūpų žmogaus, apie kurį kaip
tik ruošiuosi pakalbėti. Iš
tūkryjų, nurinkau viską, ką
jis per lygiai vieną valandą
pasakė. I magnetofono juos-

Jo puolamasis ginklas -
plunksna, ir vargas ant jo
plunksnos pavertajam. Jo
tūkstančių tūkstančiai straip-
snių pasklidę po senąją Eu-
ropą ir Ameriką. Paskutinių
keturiolikos metų tarpe pa-
sirodė šios jo knygos: TAM-
SAUSIA PRIEŠ AUŠRĄ, IŠ
PASKENDUSIO PASAULIO,
LAUMIŲ JUOSTA, VERS-
MĖS IR VERPETAI, DIA-
LOGAS SU LIETUVIAIS,
PAGUODA/ pastarosios du
tomai skaitytojų rankose, o
trečiasis dar spausdintuveje.
Jis vadinas Bronys RAI-
LA. Daugiau negu vidutinio
ūgio, normalaus svorio, kla-
siškų veido bruožų, pražiū-
sių, banguotų plaukų. Atrodo
maždaug penkiolika metų
jaunesnis, negu Lietuvių En-
ciklopedijos 24-tame tome
rašoma.

Kartu su ponu Daneta, ža-
vinga dama, vėl gi žymiai
už vyrą jaunesne tamsia-
plauke, Bronys Raila Detroi-
to lietuvių susitikimo... Ka-
nadoje, Windsore/kad būtų
aiškiau - pietiniame Detroito
priemiestyje; ir nebandykite
abejoti, kad artimiausias
Kanados didmiestis guli i
pietus nuo Detroito/. Susiti-
kimo proga - LŽS Detroito
skyriaus žurnalistinė popie-
tė. Vieta - Birutės ir Petro
Janušų Cadillac'o motelis.
Data - 1974 metų spalio 13-
oji. Tiesa, spalio 12-ją, kar-
tu su Irena ir Vytautu Alantais,
ponai Railos dalyvavo
dainos ir dailiojo žodžio va-
kare, Dievo Apvaizdos kul-
tūriniam centre. Bet tenai
jų vardai tik aptemdytoje
salėje tebuvo paminėti ir tik
keliolika žmonių po progra-
mos juos teisvydo. Žurna-
listinėje popietėje Bronys
Raila buvo, kaip įprasta sa-
kyti, pagrindinis kalbėtojas.

Vlado Selenio trumpai
pasveikintas, Vytauto Alanto
taupiai, nuosaikiai, bet ryš-
kiai ir įdomiai aptartas, sto-
kia ir įdomiai aptartas, sto-

josi jis beveik prieš šimta-
galvę publiką /klausite: ko d-
dėl tiek mažą publiką?, at-
sakysiu: mūsų intymiose, pu-
siau uždaroje popietėje nor-
maliai būna tarp 40 ir 60
žmonių; ši kartą susirinko
daugliausia/. Stojosi forma-
liai apsirengęs džentelmenas
/pilksvai melsva eilutė,
balsvai - melsvai - rausvų
dryžių kaklaryšis, švarko ki-
šenaltėje rausva nosinė/.
Stacionis išpasakojęs ilgą
ižangą, publiką pasiprašęs ir
sutikimą /plojimai/ gavęs,
atsisėdo.

Vakarykščiai užbaigęs
skaityti DIALOGĄ SU LIET-
UVIAIS, kalbėtoją iš pro-
filio stebėdamas, dabar turė-
jau lyg ir nusivilti. Minkš-
tame, beveik svajingame
veide nesimatė rūstybės
bruoželio. Kalifornijos sau-
lės lengvai parudinta veido
oda ir plona viršutinė lūpa
profilui telkė ypatingą jau-
kumą. Balse, vietoj mano
lauktų sarkazmo ar bent ironi-
jos, buvo beveik ekstazė.
Tiesa, balsas skardus, lygus,
tenoriškas. Vietomis skam-

bėjo pranašiški, iškilmingai
tartum vaidilos, ties kiek-
vieno žodžio stabtelėjant,
kiekvieną žodį pabrėžiant,
tartum kiekvienas žodis yra
galutinis, paskutinis, neat-
siekiamas. Tik tolakai iš-
kalbėjus, vieną kitą kartą iš-
žiebė lengvos ironijos šyp-
senėlė, bet nei pūta, nei
grėsminga.

Paskui buvo vaišės.
Triukšmingas klegėjimas,
geguimas, vienas kitam per-
petį tapšnojimas, viens kito
perrėkimo varžybos. Dauge-
lis norėjo Bronį Railą pamat-
yti, pasveikinti jį, taip sa-
kant, "prisistatyti". Tiek jo
gerbėjai, tiek politiniai prie-
šai. Net ir tie, kurie spaud-
je buvo jo išprausti, net labai
skaudžiai išplakti, stiklėlių
išgėrę, drąsos įgavę, prie jo
artinosi. Prieš kiekvieną
Bronys Raila pagarbiai at-
sistojo, kiekvienam ištisė
ranką, i kiekvieną prašneko.
Išskyrus vieną kitą nuotrupą,
negrindėjų jų konversacijų,
bet iš abipusių šypsenų, iš
vėl stacionis rankų paspaui-
dimų, iš šiltų atsiveikintimų
supratu, kad jokių rūstybių
čia niekur nebūta.

Spalio 13-oji seniai praėjo.
Bronys Raila, tikriausia, da-

bar rašo naujas akimirksnių
kronikas. O ant mano rašo-
mojo stalo gulė trylikos su
puse puslapių jo žodžių, il-
gos kelionės metu pasakytų
Bostone, Niujorke, Čikagoje
ir kanadiškam Detroito prie-
miestyje Windsore. Tiesa,
ižangoje jis paaiškino, kad
nors kalba visuose keturiuo-
se miestuose buvo ta pati,
bet jos atšvaitai visur kiek
kitoki. Detroite, pav., jis a-
pie tris puslapius pagrind-
nio teksto visai išleido, gi
daugelyje vietų žaliu piešu-
ku pastabų pridėjo. Kores-
pondentai jau kelius kartus
bandė jo kalbą atpasakoti, bet
regis, nevysai į koją pataikė.
Aš nė nesistengiau čia savo
fantazijų maišyti. Juk anks-
čiau ar vėliau ši kalba atsi-
durs sekančioje jo knygoje,
prieš tai gal dar peridokioje
ištiesai paskelbta. Aš čia tik
pacituosiu keletą anos kalbos
windsoriškės versijos vietų.
Autorių ir skaitytojų atsi-
prašau, jei nepataikysiu su
sintakse, nes, kaip pradžioje
minėjau, kalbą "iššifravau"
iš magnetofono juostos ir
skrybės ženklus pagal savo
išmonę susidėlioju.

/Tęsinys kitame
numeryje /.

LŽS Detroito skyriaus žurnalistinėje popietėje Windsore, Janušų motelio salėje. Iš dešinės: pirm.
V. Selenis (stovi), trumpa žodi Bendruomenės tema taręs JAV LB krašto v-bos pirm. J. Galia, prelegentas
Bronys Raila, rašytojas Vytautas Alantas ir žurn. Alf. Nakas. Nuotrauka Kazio Sragausko.

AUKSINIS RUDUO IR EUROPOS TEATRAI

Straipsnis tęsis per keliolika laikraščio laidų, todėl šiek tiek supažindiname skaitytojus su
autorius asmenybe. Aktorius J. Kaributas gyvena Kalifornijoje ir nuo 1954 metų dirba Holly-
wood filmų pramonėje kaip korespondentas ir recenzentas. Lietuvių veikloje žinomas kaip
daugelio dramų veiklų režisierius. (Balsusis Birželis, Mokyklos draugai, Šv. Kazimieras ir kt.).
Lietuvoje dirbo Miltinio, Dauguviečio dramų studijose ir nuo 1940 m. Kauno valstybiniam
dramos teatre kaip aktorius. Vėliau studijavo žurnalistiką VDU-te. Praeitų metų rudeni lankėsi
Lietuvoje.

Pradžią nr. 34 (2112).

VIENOS MIESTO OPEROJE (Die Entführung Aus Dem Serail - Mozarto)

Čiaža šilko ilgos suknios. Blygčioja deimantai, žvilga
perlai ir baltuoja, juodoja visokie brangūs kailiai, kuriais
damos apsipuosiusi plaukia į operą. Tokios puošnios pu-
blikos dar niekur neteko matyti. O gal dėl to šis vakaras
operoje toks puošnus, kad jis skirtas, kaip programoj sa-
koma:

Su Ehren Seiner Exzellenz
Des Vorsitzenden des Staatsrates
Der Volksrepublik Bulgarien
Herren

TODOR SCHIWKOW

Aiškiai "išdrukavota", kad ekcelencija. Kaip vėliau te-
ko iš publikos girdėti komentarų ir juokų, kad girdi, kaip
gali socialistinės respublikos diktatorių vadinti ekcelen-
cija? Nors tas liaudies komisaras ir valdovas tikrai, kad
panašus į "ekselenciją" visa savo išvaizda ir elegancija ir
puošnumu. Nemažiau išsipuščiusi ir jo visa palyda, kurie
verčia suabejoti ar čia tik ne karališkų rūmų didikai?

Ekcelencijos garbei rožėmis papuošta ložė. Iškabinti
trys raudonų rožių buketai, aiškiai byloja didelę pagar-
bą, žinoma tai politikos reikalas, ne meilės.

Publika susirinko. Pilna didelė ir labai elegantiška pa-
talpa. Skambučių vietoje tris kartus prigesino šviesas.
Mano dideliame nustebimui, orkestras užgrojo Bulgarijos
himną, o visa publika nuo scenos atsisuko į ekcelencijos
ložą. Aiškiai visur, kad ir su rezervais, rodomos diplo-
matijos žestas.

Šešių solistų sąstatas išpildė gana nuotaikingą ir dar
niekad man nematytą operą. Trumpai kartais pasirody-
vo nors maziukas, bet kaip didieji operai pridėra, labai
pajėgus choras. Pedrillo-Hainz Zadnik (pavardė slaviška)
buvo žavus kiek vokaliai, tiek ir vaidybiniai. Konstanze

4 psl.

JUOZAS KARIBUTAS.

Belmonte-Hildegard-Uhrmacher, kolotūrinis sopranas
buvo tikra lakštingala.

Puošni publika, gražios dekoracijos ir komišku meilės
eleksyru pasaldinta opera, davė vakarui kažkokią neį-
prastai savotišką rimtį ir iškilmingumą. Puošnios ope-
ros patalpos, jos pasivaikščiojimų salės kiekvienas kam-
šelis išdabintas gražiomis gyvomis gėlėmis, o šonuose
įrengti bufetai labai efektingai derinosi. Pats veiklas
Mozarto rašytas XVIII šimtmečio viduryje, pačiame kū-
rybingume, kurioje atspindi komiškumą ir šekspyrinis
tragizmo derinys. Stebėdamas pirmą kartą tokį derinį
aš buvau maloniai nustebintas režisoriaus samprata: jis
mokėjo staigiai, bet be pastebimų lūžių duoti perėjimus
iš tragizmo į komizmą ir atvirkščiai. Tad dvi poros la-
bai priešingų charakterių, nepaprastai scenoje derinosi.
Tos operos spektaklis iš pagrindų, mano nuomonę pakei-
tė, kad vokiečiai, tas pats ir austrai, scenoje moka tik
garsiai rėkauti, bet ne gyventi. Čia gi aiškiai mačiau juos
gyvenant ir dar labai įtikinančiai, darniai ir meistriškai.

BLOGA REPREZENTACIJA AMERIKAI

Iš kur jos atsirado, trys hipi mergaitės-amerikietės..
Jos apsirengusios su sulopytais "džinsais", susivėlusios,
apsikarsčiusios visokiais geležiniais papuošalais sėdi
per pasivaikščiojimus, tarpe tos taip elegantiškos publi-
kos ant laiptų ir valgo sau "papkornierius". Praeinantieji
pasiziūri, bet niekas nei nešypteli. Žvelgiu ir aš su klau-
simu, kaip jos čia atsirado. "Mes gi turistės" - atsako.
"Aš gi matau, kad jūs turistės, bet kas jūs čia tokias
baidykles įleido? Visos padarė labai rūkščias minas, bet
aš nebelaukęs jų atsakymo nuėjau.

Tokių ir panašių, su kuprinėmis, su skarmalais hipių
mieste teko matyti daug. Praeiviai žvilgtėri ir suneigia-
ma veido išraiška eina toliau. Ką jie galvoja apie Ameri-
ką?

Vienas didelis kambarys išpuoštas ir atitvertas šilki-
niais kaspinais, kur paruošti stalai. Bukietai, kristalas
ir sidabras. Ten vaišinasi visa Bulgarijos "grietinė". Tik-
rai, kad priėmimas iškilmingas, kaip ir reikalauja di-
plomatijos etiketas.

Operos spektaklis baigėsi. Visa bulgariška svita, per
garbės sargybas vietos aukštųjų valdžios pareigūnų lydi-
ma išėjo iš operos. Visi operos dalyviai stovi už garbės
sargybų nugarų ir smalsiai stebi išeinančiuosius. Į šitą
žioplių eilę įsijungiu ir atyždžiai seku visus tuos naujus
"buržujus" ir aš. Priėmu išvados, kad tos prašmatnios,
damos, uniformuoti generolai ir frakuoti civiliai tikrai
kad ne iš socialistinės valstybės, kur tikriausiai ten ne-
pašalintas skurdas ir vargas. Naujos rūšies ponija...
Iš visų pusių jie apsupti saugumo. Girdisi kalbų, kad iš
operos jie važiuoja į specialų priėmimą. Žinoma, kitaip
ir negali būti. Negi dabar tokius svečius iš operos į vieš-
butį.

Vėlyvas vakaras toks tylus ir ramus. Rodos, vėjas vi-
są dieną siutęs pavargo. Vėjukčio anei kaip iš burnos. St-
vi arkliai įkinkyti į karietas. Jos samdosi ir važiuoja. No-
rėčiau ir aš taip pavažiuoti, bet nėra jau kur: du labai ne-
platus kvartalai ir viešbutis.

Elnu. Mėnulio šviesa šviesia ir už elektrą nuplieskia
Vienos miestą, kuriame tiek daug naktinės romantikos...
Vėlu. Užsuku į kavinę, kur nuo dešimto aukšto prie ka-
vos puoduko stebiu gražią Vienos panoramą. Matau šv.
Stepono bažnyčia lyg balta gulbė bokštus iškėlusį saugo
ramų pusiau jau miegantį miestą. Ji saugojo ir tada, kai
bombos krito ir negailestingai naikino viską, kas pakliū-
vo, bet ji išliko mažai paliesta.

Kitą dieną nuvykstu į "Praterį", kuris nebeatrodo toks
įdomus ir įvairus kaip tada. Buvęs sudaužytas ir sudegęs
ratas, dabar naujai atstatytas sukasi ir linksmina publi-
ką. O publikos daug. Visokių kalbų mišinys: graikai, ita-
lai, jugoslaviai, morokanai ir kokių čia nerasi. Jiems čia
tikra Amerika. Jie susirinkę dideliais būriais diskutuoja
ir sprendžia savo problemas.

VIENĄ PALIEKU

Pirmos klasės traukinys neša mane į Vokietiją. Iš Kel-
no skrisime vėl atgal į namus. Kelionės išpūdziai sveria
galvą... Atklysta tolimi "Barboros Radvilaitės" žodžiai
"aš noriu laisvo gyvenimo, aš noriu laisvės". Matau kai-
mynai ašaroja. Nusipurtau... (Pabaiga)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

pro dumus savo

drp anyžis

Nesulaukdamas jau seniai skardžiai žadamo žurnalistikos vadovėlio, ryžtuosi jums, brangūs kolegos ir kolegės, lietuviškų laikraščių bendradarbiai, patiekti keletą patarimų, ydant ir be vadovėlio turtintumėt savąją spaudą geriausiais lietuviškosios žurnalistikos perlais.

Pirmiausia rašyk apie tai, ką pats veiki, kokį svarbų darbą Čikagos spaustuvė ar kur kitur turi. Skaitytojams yra nepaprastai įdomūs pačio žurnalistinio darbo ir nuopelnai. Be to, kiti gali apie tai neparašyti, greičiausia, iš pavydo.

Nėra nieko blogo dalykus kiek patempti. Pavyzdžiui, jei žurnalisto draugo Pileikos laiškas redakcijai buvo išspausdintas angliškame laikraštyje, pliek žinia, jog atspausstas straipsnis, skelbiamas, kad Pileika bendradarbiauja vietinėje spaudoje. Arba, jei pažįstamas pagaliau susirado kitą darbą, rašyk, kad pakviestas svarbiom pareigom. Skaitytojams bus malonu žinoti, jog mūsų tautiečiai ne iš kelmo spirti, aprašytiems draugams bus saldu, gi kaip ten ištikrųjų yra – kas gi patikrins.

Laikraščiams siųsk savo atvaizdus ar tokias nuotraukas, kurios būtina yra ir pačio žurnalistinio plėkė. Gražu, kai šalia didžiųjų veikėjų, kul-

tūrinių ar menininkų matomas ir žurnalistas. Reikia laikyti, kad skaitytojams svarbesniais yra ne aprašomieji įvykiai, bet jo aprašytojas.

Stenkis kalbėti už visus. Pavyzdingas sakinytis: "Sužinomumu visi sekė... vadovo meistriškai pravestą programą". Žurnalistas, kur sugeba greitai apmėsti netik savo draugų bei pažįstamų, bet ir visų dalyvių nuotaikas. Naudok aukštus epitetus, nes žurnalistas yra įgimta žinoti viską, apie viską nusimanyti bei pajėgti įvertinti gerumą, gražumą ar meistriškumą.

Dažnai naudoti žodžiai: "Skaitytojas, ypač skeptikas, turi būti nedvejotinai užtikrintas. Taip pat, geras žodis yra originaliai. Aišku, kaip dieną, žurnalistas yra labai apsitrinęs, daug kur buvęs, daug ką matęs ir tikrai žino kas yra originalu, kas ne."

Kai rašai, rašyk kaip įmanoma ilgiau. Įgudusiam žurnalistinei neturėtų būti sunku tą patį dalyką pavartyti iš kelių pusių. Trumpo, nors ir viską kas norėta pasakando, rašto mūsų skaitytojai nevertina. Ir redaktoriams malonu, kai užpildoma vieta.

Rašinėk laiškus aukštesniems žmonėms, kad, kada nors jų atsakymus ištiesi atspausdintus, galėtum parodyti kaip tie

AUSROS VARTŲ CHORO KELIONĖ Į NEW YORKĄ

Nevisada pasižymintis punktualumu A. V. Choras, išleptintais muzikaliniais skonišiais. Važiuojam suskaupe, mintyse paskendę ir pro langus stebim pakelės gamtą, kuri dabar yra nusidažiusi margaspalvėm varšom.

Nuotaika pakilus, bet kartu jaučiasi įtampa, nes New York'as tai ne Montrealis. Didelė lietuviška kolonija su

išleptintais muzikaliniais skonišiais. Važiuojam suskaupe, mintyse paskendę ir pro langus stebim pakelės gamtą, kuri dabar yra nusidažiusi margaspalvėm varšom.

Trumpai sustojame garsiajame kurorte Saratogėje, bent truputį pamankštinti kojas ir papildyti vidaus energiją simpatingame keleivių užiegos restorane.

Taip, pamažu stebint prabėgančias ūkininkų sodybas ir mažus miestelius – nepastebimai pasiekiamo New York'o priemiesčių, na, ir pagaliau, Hotel McAlpin, pačiame Manhatene. Daugelis iš mūsų čia tik pirmą kartą.

Šio šeštadienio vakaras visiems laisvas, tai susibūravę į grupes, einam apžiūrėti šio miesto idomybių. Sakau būreliais, nes pavieniui vaikščioti nesaugu – tai ne mūsų Montrealis.

Sekmadienio rytą su LB duotu gidu pajudame Apreiškimą bažnyčios link, kur mus pasitinka LB N.Y. Apygardos pirmininkas Vakselis, LB Woodheaven skyriaus pirm. A. Balsys ir muzikas A. Kačanauskas, šios bažnyčios vargonininkas.

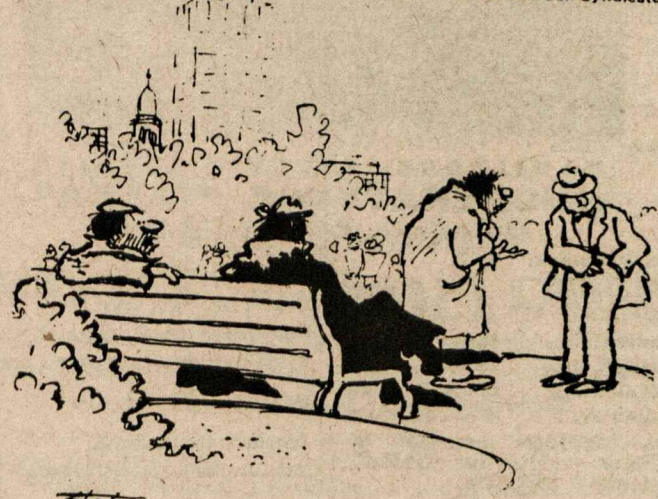
Pradžioje mišių, kurias laikė prof. kun. S. Yla, išjungtame su vietiniu choru "Pulkim ant kelių". Toliau, jų choras gieda šukio mišias. Aukavimo ir komunijos metu – eilė mūsų chorui. Gale, visi kartu, diriguojant mūsų vargonininkui, užtraukėme Mariją, Mariją. Ši giesmė visuomet kiekvieną sujaudina, nors yra tik paprasta liaudies melodija.

Po pamaldų muz. Kačanauskas, klebono vardu, kviečia mus visus į priėmimą. Salėje mus pasitinka simpatingas klebonas kun. P. Raugalis ir vedasi prie vaizų stalo. Ne vaizų, bet tikrai pasakius, iškilmingos puotos stalo, kurį klebonas palaimino. Pasivažišinus, muz. A. Kačanauskas šiltai mus pa-

KREIVI VEIDRODŽIAI

THE PICK OF Punch

Copyright 1974, Toronto Sun Syndicate

sveikino ir palinkėjo sėkmės. Toliau kalbėjo Vakselis, Balsys ir prof. kun. Budreckas.

Klebonas kun. Raugalis visus gražiu žodžiu pasveikines, pasidžiaugė šiuo šiltu bendradarbiavimu. Buvo paprašyta tarti žodelį ir mūsų dirigentė Mme Roch. Ji atsistojo ir vietoje kalbos, užvedė Tėviškėlę, Tėviškėlę, kurion išjungė visi.

Paskutinis žodis teko mūsų choro pirmininkui H. Celatoriui, kuris nuoširdžiai padėkojo už viską ir paprašė ruošti atsisveikinti. Dar nuskambėjo visų sutartinės, nes kur choristai – ten ir linksma daina.

Gidas, pro painias Brooklyn'o gatves nuvedė tiesiai į Kultūros Židinį. Iškilus pastatai, pasitinka jų šeimininkas, santūrus, bet linksmo veido T. Paulius. Takeliu atžygiuoja, su vešlia barzda, mūsų šio vakaro akomponatorius muz. A. Prižgintas. Prasideda repetitija ir susipažinimas su salės "kapryzais". Salė buvome nustebinai: jos puošnumu, gera akustika bei geru fortepijonu.

Puikiai žinojome, kad ši publika yra išleptinto skonio ir negailestingi kritikai. Na, bet kelto atgal nėra. Chorą publika pristato p. Radzivilienė. Atsiskleidžia uždanga, pasigirsta pirmosios dainos "Kur giria žaliuoja" garsalnedrasiai, bet ryžtingai ir ta įtampa choristuose pranyksta. Pamažu "ledai" pradeda tirpti ir daina po dainos, lyg tos aukso gijos, pradeda apjungti klausančiuosius.

Programoje davėm tą, kas jungia visus lietuvius, kur jie bebūtų. Apie dainų išpildymą paliekame pasisakyti jų muzikams ir jų publikai.

Koncertui pasibaigus, LB N.Y. Apygardos pirmininkas Vakselis tarė padėkos žodį ir įteikė dirigentei rožių puokštę.

Choras pakviečiamas į žemutinę salę vaišėms ir susipažinimui. Choro vadovas sol. A. Keblys visų vardu įteikė pirm. Vakseliui pristatymui gintarinę dovanėlę, padėkodamas už davimą mums progos, ypač mūsų jaunimui, būti išgirstiems už mūsų parapijos ribų, bei parodytą nuoširdumą ir šiltą globą.

Pasivažišinę, pasisveičiavę (Nukelta 1 psl.)

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ISTORINIAI METMENYS

Spausdiname Montrealio lietuvių, susijusių su Šv. Kazimiero parapija, istorinius įvykius, kaip yra paruošęs – būdamas vikaru – kun. Jonas Gaudzė

ŠV. KAZIMIERO DRAUGIJA, 1905. 10. 22 – 1942.

Pirmieji lietuviai imigrantai Montrealyje buvo be jokių organizacijų, žinoma, pradžioje jų buvo labai nedaug, be to, jie neturėjo savo tarpe sugebančio organizatoriaus. 1905 m. gegužės 22-26 dienomis pas Montrealio lietuvių buvo atvykę iš Amerikos kun. A. Staniukynas, kurio pagrindinis tikslas buvo patarnauti dvasiniuose reikaluose. Per tas kelias dienas jis susipažino su lietuvių reikalais ir pastebėjo, kad jiems trūksta gero organizatoriaus, kuris galėtų sujungti visus į vieną šeimą.

Netrukus, po lietuvių kunigo vizito, iš Philadelphia (USA) į Montrealį atvyko Jonas Aleksandravičius, – kun. A. Staniukynogimainis, kuris buvo gerai prasilavinęs ir turėjo praktikos organizaciniame darbe. Pagyvenęs keletą mėnesių čia ir susipažinęs su vietos lietuviams, 1905 m. spalio 22 d. J. Aleksandravičius susaukė lietuvių susirinkimą, kurio metu išaiškino pašalpinės draugijos reikalingumą. Tais laikais Amerikoje, taip pat ir Kanadoje fabrikuose dirbantieji darbininkai neturėdavo jokio draudimo ligos ar susižeidimo atveju, užtat buvo labai svarbu turėti savo tarpe savišalpinę draugiją, kuri nors šiek tiek galėtų padėti savo nariui ligos arba nedarbo metu.

Gaila, kad nebuvo užrašyta visa steigiamos draugystės eiga, bet iš mokesčių knygos galima patirti, kad 1905 m. spalio

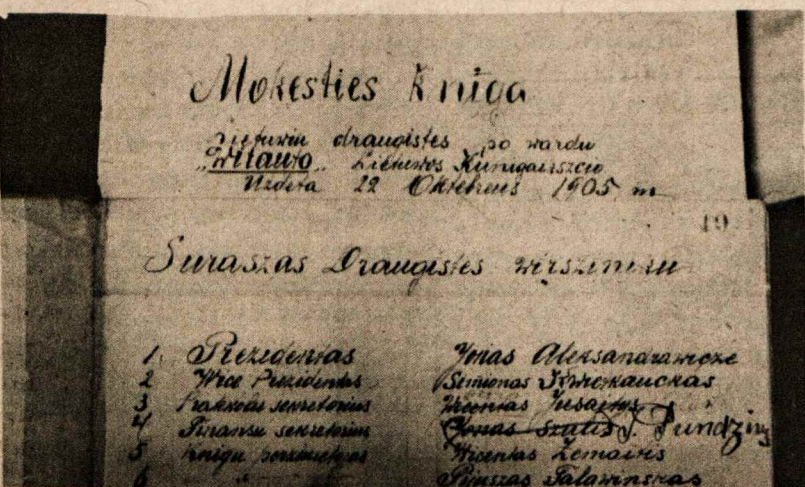
22 d. (sekmadienis) buvo įsteigta pirmoji Montrealio lietuvių vyrų katalikų pašalpinės draugija ir pavadinta tautiniu vardu: "Vytauto Lietuvos Kunigaikščio". Tą dieną prisirašė 16 narių sumokėdami po 1 dol. įstojamo mokesčio ir po 50 centų mėnesinio mokesčio šalpos fondan. Vytauto L. K. d-jos pirmą valdybą sudarė: prezidentas – J. Aleksandravičius, vice-prezidentas – S. Kvietkauskas, protokolų sekretorius – V. Jusaitis, finansų sekretorius – J. Šulis, o knygų peržiūrėtojai: V. Žemaitis ir P. Talavinskas. Nariais prisirašė: V. Varškevičius, P. Stepaitis, J. Balsis, P. Rugienius, J. Pluonis, V. Žvingilas, V. Ambrasas, K. Miniauckas, J. Krakauckas, P. Miniauckas. Po mėnesio laiko prisirašė šie nariai: J. Šnirpūnas, P. Varškevičius, P. Jurskevičius, J. Žemaitis, P. Letukas, V. Petkevičius, J. Šmilingas, L. Liepinaitis, Ig. Rakauskas, K. Šalavėjas, J. Šaltis, P. Padolskis, J. Bugeinis, A. Šulcas, P. Žilinskas, T. Karpavičius, J. Svirckis, J. Valentas. 1905 metų pabaigoje Vytauto L. K. d-joje narių buvo 34.

Praslinkus penkiems mėnesiams po d-jos įsteigimo, 1906 m. balandžio 1 d., toje pat mokesčių knygoje pradėta rašyti naujas šios pašalpinės draugijos vardas: vietoje "Vytauto L. K." jau rašo: "Šv. Kazimiero Lietuvių Rymo-Katalikų Draugija". Protokoluose niekur nėra užrašyta dėl kokios priežasties pakeistas d-jai vardas. J. Kelminsko tvirtinimu, draugijai pakeitė vardą iš tautinio į šventojo todėl, kad katalikiška draugija turi vadintis šventojo vardu. Be to, nuėję d-jos atstovai į Montrealio arkivyskupiją su prašymais pakviesti lietuvių kunigų velykinės atlikimui, norėjo parodyti, kad lietuviai yra katalikai ir jų draugija taip pat katalikiška. Montrealis ypatingai garsus miestas su šventųjų vardais pavadintomis gatvėmis.

Pirmoji Montrealio lietuvių pašalpinė d-ja susirinkimus darydavo kas antrą sekmadienį; pusmetinis d-jos susirinkimas būdavo birželio mėnesyje, o metinis visada gruodžio mėnesyje. Susirinkimų metu d-jos pirmininkas kviesdavo narius apsimokėti mėnesinį mokesį, paskiau darydavo kitokius aptarimus šalpos reikalais.

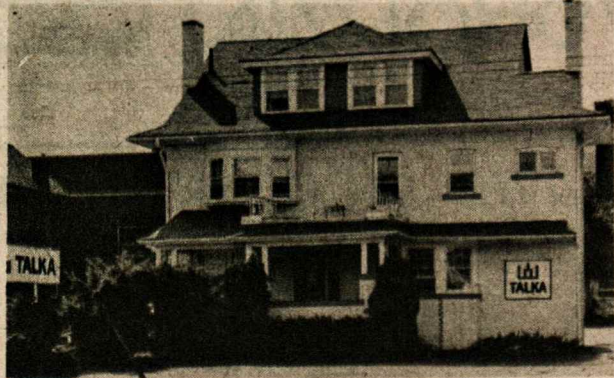
Šv. Kazimiero d-ja buvo suruošusi 1906 metais keletą balių su pasiūkimais, kad daugiau galėtų sukelti pinigų šalpos fondui. Iš vieno tokio balius buvo gauta \$ 60.55 gryno pelno. Narių skaičius pastoviai augo, nes tada dar nebuvo kitokių draugijų, kurios galėtų nutraukti pas save. 1907 m. narių buvo 82 ir su \$ 33.87 padėtų banke kapitalu.

Bus daugiau.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavoje namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.p.p.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikriname indėlių saugumą.

MOKAME UŽ:

Depozitus (P.C.A.)	6%
Santapas (Nuo spalio 1 d.)	9 3/4%
Terminuotus depozitus 1 metu	10%

IMAME UŽ:

Asmenines paskolas	12%
Nekilnojamo turto paskolas	11 1/2%

Kapitalas — virš \$ 5,000,000

po chicanos dangum

LIETUVIŲ TELEVIZIJA lapkr. 17 d. išskilmingai atšvės 8 m. sukaktį Beverly Country Klubu patalpose, 87 ir Western gatvių kampe.

Rengimo komiteto pirm. yra žinomas veikėjas Jonas Evans, tam ruošiasi visi v-bos nariai ir visuomenė rengiasi dalyvauti, nors įėjimas 20 dol. asmenim.

Paskutiniuosius sekmadieniais vyko įdomūs pasikalbėjimai. Alto Atstovais kun. S. Stašum, adv. Šidlauskis, Skuropskis. Kun. Pugevičius aiškino lietuvių katalikų padėtį Amerikoje. Jam paklausimus davė vedėjas p. Slutas ir visuomenę supažindino su labai opiais lietuviams parapijų ir etninių grupių klausimais. Jis pranešė, kad visoje Amerikoje esą 113 lietuvių parapijų, 4 vyrų vienuolynai ir 4 moterų, neskaitytų įvairių prieglaudų, kurias lietuviškai tvarko. Tačiau, tas visas turtas priklauso vietos katalikų valdžiai. Visoje Amerikoje esą virš 2 ml. lietuvių kilmės katalikų, nors kai kurie jau nemoka mels-tis ar kalbėti lietuviškai. Jam teko dalyvauti Amerikos vyskupų suvažiavime ir ten kelti etninių grupių atsakymą nuo vietos vyskupų. Vyskupas nutarė, kad visi turi priklaustyti vietinei vyskupijai, todėl turėti savo rankose mums viską neleidžia. Svarbiausia, tačiau, kad mūsų turtas neatitektų tiems, kurie ne cento nepridėjo. Bet tikėjimas yra pasaulinio mąsto, tai viskas priklauso Vatikanui. Toliau jis aiškino kaip perėjo iš Baltimorės dirbti į naujai sukurta Lietuvių Katalikų S-gą, kurio tikslas kuo ilgiau išlaikyti lietuviškas parapijas ir organizacijas lietuviybėje.

Kun. K. Pugevičius

VISI Į ŠALPOS FONDO PARENGIMĄ

Ši šeštadienį, lapkričio 9 d., visi vykstame į Šalpos Fondo didįjį balių Jaunimo Centre. Programoje: abiturientų pagerbimas, sol. J. Skriubišklėnė iš Toronto ir Hamiltono teatras "Aukuras" su juokingomis ištraukomis. Rengėjai kviečia visus gausiai dalyvauti šiame Šalpos Fondo metiniam parengimui. Savo atsilankymu paremsite šalpos darbą. J. P.

(Šiek-tiek iš biografijos)

Kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvių Katalikų Tarnybos vadovas, dabar yra 46 metų, gimęs Baltimorėje. Jo tėveliai atvyko į šį kraštą dar prieš pirmą pasaulinį karą, bene 1912. Buvo tad natūralu paklausti jį, kaip jis išliko ar tapo atsidėjęs lietuviškai tarnybai.

— Pradedant nuo vaikystės, — kalbėjo jis — mano gražiausi atsiminimai buvo lietuviški. Tėtis gražiausias pasakas pasakodavo ir dainas dainuodavo. Paskiau kazimieriečių mokykla Baltimorėje — joje buvo dėstoma sistemingai lietuvių kalba ir Lietuvos istorija.

Susipažinimas su ateitininkų jaunimu po antrojo pasaulinio karo buvo man naujas impulsas. Apskritai ši nauja imigracija visas kolonijas pagyveno. Mane paskatino tobuliau išmokti lietuvių kalbą gal ir užsispyrimas. Sykį po lietuviško pobūvio išgirdau šaipantis iš kalbos, kuria senoji imigracija kalbėjo. Va, imsiu, ir išmoksiu — užsispyriau...

Kai daugiau susipažinau su lietuvių gyvenimu, aš atradau savo tapatybę, atkasiau savo šaknis. Pamačiau, kad aš, kaip Amerikos lietuvis, turiu kuo pasididžiuoti, turiu ir ko apgailestauti.

Lietuviai nesame nei geresni nei blogesni kaip kitos tautos. Bet esame kitoniški. Kiekviena tautybė turi ką nors sava. Aš būčiau nerealistas, jei norėčiau atsižadėti savo tautybės — Aš to negaliu. O jeigu neatsižadu, turiu sąmoningai dirbti šiame vynuogynė.

Būdamas lietuvis, aš galiu suprasti ir italų, ir negra, ir kitos tautybės ar rasės žmogų.

Spalio 6 d. LTV pasirodė su dainomis Lietuvos Vyčių Choras, kuriam vadovauja muz. F. Strolia. Jo dainos buvo gražiai išpildytos, nors nedidelio, bet gerai paruošto choro. Yra išleistos jau dvi plokštelės.

Muz. prof. A. JURGUTIS, atvyko į Čikagą iš Italijos, pavasarį į ten pabėgęs iš okup. Lietuvos. Jis sutelkė naujų žinių apie padėtį Tėvynėje. Jo žmona ir il m. mergaitėlikusios Vilniuje ir jam neleidžiama net susirašinėti. Tiek spaudos konferencijoj, tiek Lietuvių Radijo

popietė savuose namuose

S. Rancūnas

Pietauti bebaigias tautietis buvęs ištikinęs, kad rugsėjo pabaigoje susirinkęs Kanados parlamentas, išspręs visas krašto negeroves. Jam atrodo, kad kitai ir negalės būti, kai visą vasarą išatostogavę parlamentariai suvažiavo į sostinę pilni naujausių idėjų. Tuo labiau, kad ten buvo atsirađę labai opų problemų. Pradedant nuo smunkančios krašto ekonomijos, baigiant milijoniniais skaičiais naikinanų, sugedusių kiaušinių. O per parlamento atidarymą kalbėdamas ministras pirmininkas pažadėjo sulaukyti infliaciją, apkarpyti valdžios išlaidas ir sumažinti pašalpą neturtingoms valstybėms.

Greta sėdęs kaimynas, ne laukdamas užbaigiant valdžios darbais besigėrinčio tautiečio, įsiterpia. Pradėjęs, jis tiesiog pasako, kad iš tų šiaudų, kaip ir anksčiau, nebus grūdų. Nekalbant apie dabartinę, žemyn suoliuojančią ekonomiką, aiškiai mato, si, kad Trudeau neturi jokių aiškesnių krašto valdymo planų. Jau vien iš to galima spręsti kaip jam rūpi krašto būklė, kad po išrinkimo, parlamentas nebuvo sušauktas ištisus tris mėnesius. Esant Otavoje tiek daug reikalų, parlamentariai visą vasarą ramiai sau atostogavo. O jeigu grįšime į Trudeau ministravimą pradžią, irgi pamatysime ne geresnių pavyzdžių. Vieną didžiausią ir nepataisomą klaidą jis padarė anais metais uždrausdamas ūkininkams auginti kviečius.

Forume, jis prašė visų lietuvių paramos išgelbėti likusią šeimą. Jis davė adresą, kad lietuviškai rašytų prašymo laiškus Lietuvos Saugumo viršininkui Petkevičiui, 38 Lenino Prospektas, Vilnius, Lietuva. Į telefoninius paklausimus per radiją, ir p. Rudžio, p. Rudienės ir Vyt. Kaslūno klausinėjamas, atsakė labai aiškiai, kas slepia lietuvių savo žemėje. Tačiau nors rusų padas užnugaryje, lietuviškai yra darbušius, gavę paramos iš Amerikos, ir automobilių ir kitų dalykų turį, todėl rusai, atvykę į Lietuvą, stebisi ir ją vadina "mažąja Amerika", nors ir jų valdoma. Prof. A. Jurgutis kalbėjo parapijos salėje Marquette Parke, kur jo pasiklausyti prisirinko daug žmonių. Jis šaukiasi visų pagalbos, atsakė į daug opų klausimų.

ALTO suvažiavimas praėjo gana išskilmingai. Buvo išskirti rūmų pageidavimai, kad ALTas su LB sutartina dirbtų. ALTO pirm. dr. B. B. belis užtikrino, kad bus surastas kelias, tik nereikia ginčų.

Tautietis Tijūnas rašo, kodėl visos pamaldos katedroje nebuvo lietuviškai, o maišytos su anglų kalba, lyg mūsų vyskupas nemokėtų lietuviškai. Kai kurie amerikiečiai iš to stebėjosi, kurių ten nedaug tebuvo.

Naujas LIETUVIS ŽURNALISTAS-jį išleido senoji LŽ CV. Visi valdybos nariai jame pasisako. Išgesni straipsniai žurn. Br. Rallos ir V. Rastenio, idėtas ir LŽS-gos statusas.

Pageidautina jame biuletenių santraukų, vengti pakartojimų, o ilgus straipsnius dėti į Almanachą, kurį CV yra pasiryžusi išleisti.

Kaip reikėtų įsivaizduoti, ar pateisinti tokį valdžios potvarkį, kada pasaulyje yra tiek daug alkanių žmonių. To nebūtų galima prileisti jau vien žiūrint iš Kanados ūkio gerovės pusės. Kitas jo dar blogesnis žingsnis buvo viešai pareiškiant, kad nenorintieji dirbti, galės gauti valdžios išlaikymą — pašalpą. Kaip, bent kuris sveikai galvojas asmuo, tuo labiau krašto vadovas, vietoj kalbėjęs apie darbą ir kūrybą, galėtų skatinti veltėdžius dykaduonius. O kaip dabar matome, to pasėkoje tokių bastūnų priviso pilnas kraštas. Padėtis susidarė tokia, kad žmonės, dirbtuvės ir prekyvietės nebėgi gauti darbininkų. Kam gi dirbti, jeigu ir nedirbant galima gyventi. O jeigu dar pridėsime valdžios lėšų švaistymą taip vadinamom kūrybingom jaunųjų idėjom, pamatysim, kad Kanada eina visai prie bankroto. Tik tuo skirtumu, kad didesnė pusė tų 80 milijonų (Federal Grant) pinigėlių nukeliavo į Quebeco provinciją. Tik pažadėtas paramos apkarpymas neturtingiems (underdeveloped) kraštais irgi pasibaigė tuo pačiu. Naujai susirinkusiam parlamentui dar gerai net neišsikalbėjus, buvo paskelbta, kad iš Portugalijos nepriklausomybę atgavusi Afrikos nykštuko dydžio valstybė Guinea-Bissau gaus \$100,000 paramą. Jeigu toji finansinė parama būtų duodama tiesiog besikuriančiai valstybei, dar būtų patiesintina. Bet toji parama eisianti per Pasaulinę Bažnyčios Tarybą, kuri atvirai remia Afrikoje vykdomą (komunistų inspirojamą), taip vadinamą laisvinimo judėjimą. Užtenka dar pridėti Trudeau patarėjo Ivan Head pranešimą spaudai, kad nuo dabar Kanados politika bus valdoma kairinio socializmo perspektyvoje.

Aldona Jankaitienė

Nuotrauka B. Tarvydo

IŠKELIAUJANČIŲ amžiną poilsio vietą kas savaitę netrūksta: Mauricijus Laucevičius ir Aleksandras Pocius gyv. Marquette Parke, Urte Jankutė, ilgai gyvenusi Čikagoje, išvykus į Kanadą, baigė savo gyvenimą. Tragiskai žuvo Julija Narakienė.

LIETUVIŲ FONDAS, kuris nori užbaigti milijono valų šemet, rengia lapkr. 23 d. metinį banketą-puotą.

"Naujienose" buvo rašoma, kad LF turėjo šiemet nuostolio /300 tūkst./ dėl šerų kritimo. Kodėl į tokias dalykus LF CV nieko neatsako? Prekiauti ir praktišti žmonių

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA	IMA
6% už depozitus	9% už asm. paskolas
8 1/4% už taupymo s-tas	8 1/2% už mortgičius
9% už 1 m. term. dep.	

Kapitalas — aštuoni milijonai dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$5,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000. Nemokamas čekių ir sskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v. r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 • Toronto, Ontario, M6P 1A6

ĮVAIRUS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjai gali pirkti prekių specialiose krautuose. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas. Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio. Turime pardavimų įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

poplečių aptarnavimu, be to, perėmė pavasarį perėmė Bingo bufeto vadovavimą, kurį sėkmingai tvarko S. Skilandžiūnienė. Šalta šitų darbų, Būrelis pradėjo rūpintis LN pagrąžinimu bei kultūrinės veiklos įvedimu.

Suplanuota pirmąsias išdekoruoti III-čio aukšto salė /joje jaunimas buvo įsikūręs Gedimino Pilies kavinė/. Projektą senoviškame Gedimino pilies stiljuje paruošė arch. dr. Kulpavičius, kurį jis idėjo daug darbo. Iširdies, ir nepaėmė jokio atlyginimo. Už tai Moterų Būrelis lks jam amžinai dėkingas. Menė bus dedikuojama Vilniaus įkūrimo 650m. sukačėtai paminėti. Ji visada primins mums, ir ypatin-gai jaunimui, kokia sena mūsų valstybės bei tautos istorija. Be to, ji bus pritaikyta ruošti meno parodoms bei kitokiems kultūriniais parengimams.

Dar ankstyvą pavasarį Būrelis pradėjo planuoti Menės atidarymą. Specialų istorinį montażą sudarė Būrelio narė E. Kudabienė, Hamiltono Teatro AUKURAS režisorė. Montażą atliko Aukuro aktorai, Stepono Kairio muzikinis vienetas-skautės kanklininkės, vad. Snaigės Valiūnaitės. Lialė Krūščūnaitė-Ranost ruošia vaidilutes išraiškos šokiui. Montażui jau ruošiamasi Hamiltone ir Toronte, repetuojama, siuvami rūbai aktoriams.

Pomontażo įvyks puota su karšta vakariene ir šokiais. Kad atidarymas būtų kuo išskilmingesnis, Būrelis iš savo pusės daro viską, kiek jėgos leidžia. Tačiau, atidarymo pasisekimas yra Jūsų rankose, todėl noriu jūsų visų paprašyti: atleikite visi, ir atsiveskite savo jaunąją kartą, ypač studentus, ir savo atėjimu padarykite jį išskilmingą.

Balgdama, noriu kreiptis į LNamų nares, kurios dar neįsijungė į Būrelio eiles. Atleikite ir išsirašykite, visos esate laukiamos, nes darbu daug, o darbo rankų niekad neperdaug. Vyrai, paraginkite savo "antras puses".

Iki pasimatymo **MENĖS ATIDARYME** lapkričio 9 d. 6,30 val.v.

Aldona Jankaitienė
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

CHICAGOS ŠAULIŲ VEIKLA

Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinės Vadovybė spalio 13 d. Gintaro svetainėje susirinko aptarti daug svarbių reikalų. Rinktinės Vadovybė susideda maždaug iš 40 asmenų, kurie aptarė visus susidarčiusius klausimus.

Susirinkimui vadovavo (Nukelta į 7 psl.)

Klubo nariui PRANUI GRIŠKONIUI mirus, žmoną Luciją, dūkrą Zitą, brolius ir seseris Lietuvoje nuoširdžiai užjaučia -
Žvejų ir Medžiotojų klubas "Geležinis Vilkas",
Sudbury, Ont.

NUOŠIRDI PADĖKA

Dėkojame visiemis giminėms, draugams ir artimiesiems palydėjusiems mano vyrą ir mūsų Tėvą Mamertą Vapsvą į anįžingąjį poilsį. Visiems pareiškusiems užuojautos ir pagaukusiems šv. mišias už jo vėlę. Ypatinga padėka klebonui kun. F. Jucevičiui už atlaikytą pamaldas ir velionies palydėjimą į kapines. Petriui Adamoniui ir jo šeimai už suteiktą pagalbą visuose reikaluose. P. ir A. Juodkojams ir A. Kavaliūnaitėi už dalinimąsi su mumis visais šio liūdnio įvykio rūpesčiais, ir visiems prieteliams bei draugams, kurių visų čia neįmanoma išvardinti. Vienaip ar kitaip palengvinote mūsų sunkias liudiesio dienas.

Nuliūdę liekame: žmona Adelė, sūnūs - Vidas, Jonas ir Juozas. Seserys, brolis ir visi giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

CHICAGOS ŠAULIŲ VEIKLA

(Atkelta iš 6 psl.)

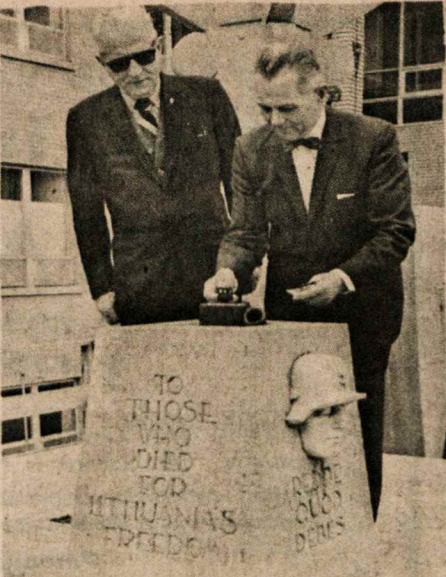
pirm. VI. Išganaitis. Kasin. Radzvilcas patiekė praeito banketo apyskaitą. Pasiūlyta, kad viskas pasisekė gerai, turėta nemaža pelno. Narių augimas smarkiai plečiasi, - tą dieną įstojo 12 naujų narių. Šiuo metu viso turima apie 550 narių.

Svarbiausias svarstymo punktas buvo dvidešimtmečio šaulių veiklos minėjimas ir aukų paskirstymas. Minėjimas įvyksta spalio 27 d. Aukos buvo paskirstytos: Jaunimo Centrai - \$250; Aukauz salę Marquette Parko parapiljos klebonui - \$150; S. Kudirkos Fondui per Centro Valdybą - \$100; Draugai ir naujienų dienraštinės po \$60; Radžiams Margučiai ir Sophia Barcus po \$50; Laisvąjį Lietuvai ir Sandarai po \$25; Dirvai ir Jaunimo žurnalui po \$25; Balfui ir Lie-

tuviai Televizijoj po \$25; Lethuanus, Neprisklausomai Lietuvai ir Darbininkui po \$10.

Viso paskirta \$900, -tai graži suma kultūrai remti. Baigiantis susirinkimui, Tamkus plačiai apibūdino mūsų vadovų VI. Išganaitio ir moterų vadovės St. Cecevičienės nuveiktus darbus. Šaulių rinktinėje per šį dvidešimtmetį. Jų vadovaujama šaulių kuopa išaugo į rinktinę, pradžioje turėta kelios dešimtys narių, o dabar virš 500. Tai didelis vadovų nuopelnas ir Tamkus padėkodamas už garbingą veiklą, išteikė abiemis vadovams nuo Valdybos dovanų.

Pirm. VI. Išganaitis giliai sujaudintas padėkojo už dovaną ir glaudų bendradarbiavimą, prisiminė, kaip iš pat jaunystės pamėgo šaulių organizaciją ir pasižadėjo dirbti ir toliau, kol jėgos leis.

Šaulių rinkt. pirm. VI. Išganaitis ir Ramonėnų atstovas A. Juškevičius uždega aukrą, žuvusių karių garbei (M. Nagis nuotrauka iš 1973 m.)

Vadovė St. Cecevičienė taip pat pasiryžusi ir toliau dirbti, nors kartais būna ir sunkesnių dienų, bet sėsti talka prabėgusi visus sunkumus. Dėkojo už dovaną.

Susirinkimui pasibaigus, buvo paruoštas valgių stalas vadovų garbei, sugiedota ilgiausių metų, palinkėta Rinktinėi klestėti. J. Kaunas pasveikindamas vadovus visų vardu, pasidžiaugė glaudžių narių bendradarbiavimu ir palinkėjo sunkiose pareigose ištvermės.

Šio pagerbimo vyr. šetmininkė -Antanina Gustuf, padėjėjos -Martytė Dapkienė Vilma Petronienė ir Mėta Janušienė.

Po malonaus pabendravimo visi geroje nuotaikoje išsiskirstė.

Adomas Didžbalis

sudbury

Lietuvių Bendruomenės valdyba, š. m. lapkričio mėn. 23 d., šeštadienį, 130 Frod Rd., ukrainiečių salėje ruošia Laisvės Kovotojų minėjimą. Programą išplėdys: Montrealio vyrų oktetas -vadovauja Mrs. Roch ir solistas A. Keblys, vietinė "Ramunėlė" tautinių šokių grupė ir kt. Šokiai. Veiks bufetas. Pradžia 6.30 val. vakare.

Visus tautiečius kviečiame dalyvauti, pasikviesti svečių. Tikimės, kad daug dalyvių bus ir iš etninų grupių.

KLB-nes Valdyba

st. catharines

NIAGAROS PUSIASALIO BALTIEČIAI SURUOŠE DEMONSTRACIJAS

Šių metų spalio 5 d. Lietuviai, latviai ir estai, lankantis Australijos ministeriui pirmininkui Gaugh Whitlam pirmojoje buvusioje Kanados sostinėje Niagara-on The Lake suruošė demonstracijas, ministeriui atvykus pietauti į Pillor & Post Restoraną.

Šioms demonstracijoms vadovavo latviai. Jie parūpino leidimą ir specialius plakatus atgabeno iš Otavos.

Dėl trūkumo organizuotumo demonstracijos nebuvo gausios. Informaciją buvo galima perduoti tik telefonu, bet daugelis, kurie visuomet dalyvauja demonstracijose nebuvo painformuoti.

Nežiūrint, kad paskutinių demonstracijos nebuvo gausingos dalyviais, bet skaitau turėjo didelę reikšmę: mūsų demonstracijas aprašė anglų spauda. Buvo daug reporterių ir apklausinėjo demonstrantus. Be to, daug plakatų buvo nukreiptų prieš Australiją ir ministerį pirm. G. Whitlam.

Australijos min. pirm. G. Whitlamį restoraną, lydimas stiprios policijos apsaugos atvyko 12.50 min., kurio li-muzinas turėjo pravažiuoti pro demonstrantus. Demonstracijos buvo kultūringos ir policija demonstrantams buvo draugiška. J. Š.

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2224 DUNDAS STREET W., Visais kelionių reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti

M6R 1X6 tel. 533-3531

AUŠROS VARTŲ CHORO...

(Atkelta iš 5 psl.)

grįžę viešbutin dar ilgai vakarojom ir dalinomės išpu-džiais.

Pirmadienio rytą pajudėjome namų link. Visų nuotalka kitokia, įtampos nėra - skambėjo dainos iki namų...

Prie ktemo vartų nekantariai laukė mūsų klebonas T. Kubilius ir pasveikino laimingai grįžus iš ambasadorinės kelionės. A. K.

vancouver

LIETUVIŲ MEDŽIOTOJŲ IR MEŠKERIOTOJŲ KLUBAS BEBRAS pasiūvė suruošti stalmeną savo vie-nam iš klubo kurėjui ir ži-nomiesiems veikėjams Feliksui ir Stasei Vallams. Jų naujuose namuose Chilliwick'e įvyko įkurtuvės, subūrusios daugelį klubo bei Lie-tuvių bendruomenės narių.

Valgių metu buvo pasakyta daug gražių kalbų, pareikšta daug linkėjimų naujakuriams, o lietuviškos dainos nuskambėjo po visą apylinkę.

F. ir S. Valių tautinė veikla yra surišta su visais lietuvių pasireiškimais nuo pat jų atvažiavimo čia. Iš jų darbų pamintėtini:

šeštadieninė mokykla, veikla bendruomenės valdyboje -pirmininkas, Kultūros Būrelio steigėjas, laikraštėlio Vankuverio Lietuvis leidėjas, BEBRO ir Šach-matų Klubų iniciatorius, Ginttosios Padangės Garsai lietuvių radijo valandėlės autorius ir vedėjas. Visi tie nuopelnai reikavo daug energijos, ryžtingumo. Geru talkininku jam buvo patyrimas, gautas būnant Amerikoje, Australijoje, Rytų Kanadoje bei Europoje.

Nors ir tolokai išsikūrę, mes tikime, kad Vallai neužmirš lietuvių Vancouver'yje. Dalyvis

GEN. LIETUVOS KONSULI...

(Atkelta iš 3 psl.)

valdininkas, dalyvavimą Amerikos lietuvių organizacijose turėjo apriboti tik šalpos ir komercinio pobūdžio organizacijomis. Tveriantis Bendrajam Amerikos Lietuvių Fondui, aktyviai dalyvavo organizacijose, o vėliau ir jo veikloje. BALFO seimuose keletą kartų atstovavo centrinių šimtąjį skyrių kaip jo delegatas. Kurį laiką aktyviai veikė New York'o Lietuvių Prekybos Rūmus atgalvinant.

1953 m. šį organizaciją išleido jo paruoštą Pasaulio Lietuvių Žinyną. 1958 m. buvo išleista antroji P. L. Žinyno naujai perredaguota ir papildinta laida su anglų skyriumi.

Simutis yra pakartotinai lankęs su paskaltom ir prakalbam visas JAV-bių Atlanto pakraščio stambesnes lietuvių kolonijas, o 1956-57 m. lankė su pranešimais lietuvių kolonijas Argentinoje, Brazilijoje, Urugvajuje ir Venesueloje.

Ekonominiais ir administraciniais klausimais yra rašęs Tautos ūkyje, o 1930-40 pastoviai bendradarbiavo Lietuvos Ate. Yra bendradarbiavęs Amerikoje, Darbininke, Dirvoje, Liet. Dienos ir Vienybėje.

montreal

Montrealio GINTARAS sutraukė pilną salę publikos gastrolėse Hartforde. Į koncertą atsilankė miesto burmistras ir du kandidatai gubernatoriaus pareigoms.

• Julija Strėlienė atostogaudama, apvažinėjo toli-

mesnes Kanados ir JAV vietoves.

• K. L. Moterų d-jos Montrealio skyrus šaukia visuotinę savo narių susirinkimą, kuris įvyks lapkričio 10 d., 1974 m., po 11 val. mišų pas seses.

Visos narės prašomos skaitlingai dalyvauti. Po susirinkimo-kavutė. V-ba

KALĖDINIAI DOVANŲ SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Prie sudarydami dovanų siuntinius savo giminėms Lietuvoje, nepamirškime pasiųsti žemiau išvardintų prekių, kurios yra ten ypač naudingos ir pageidaujamos.

Stora "crimplene" medžiaga su ornamentais; tinka moterų eilutėms arba suknelėms; 1 jarda	\$ 6.00
Lygi "crimplene" medžiaga suknelėms, 1 jarda	\$ 5.40
"Crimplene" medžiaga su blizgučiais, 1 jarda	\$ 7.80
(Crimplene medžiagos galima siųsti iki 8 j. viename siuntinyje)	
Geriausia vyriškai eilutei angliška medžiaga, 3/4 jardo	\$50.00
Labai gera eilutei angliška medžiaga, 3/4 jardo	\$43.00
Moterų apsiaustams medžiaga, stora, vilnonė, 3 jardai	\$30.00
Minko kailis moteriškam apsiaustui	\$50.00
Nailono kailis moteriškam apsiaustui, 3 jardai	\$36.00
Vyriški arba moteriški užsegami megztukai (cardigans)	\$16.50
Vyriški nailono marškiniai	\$ 9.50
Sulankstomi lietsargiai, labai geri	\$ 8.00
Vilnonės gėlėtos skarelės arba "Cashmilon" skarelės su blizgučiais	\$ 7.20

Priimame užsakymus: auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų ir kt. Persiunčiame pinigų tokiom prekm, kurių iš čia negalima pasiųsti. Taip pat siūlome pasiųsti arba įsigyti savo naudojimui "Olimpia" rašomąsias mašinėles su lietuvišku šriftu. Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą arba kitas šalis.

BALTIC STORES LTD. (Z. Juras)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England
Tel. 01-739-8734 arba 01-460-2592

Kiekvieno siuntinio pristatymas garantuotas. Reikalaukite mūsų kainoraščių, nurodykite savo pageidavimus.

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy

LEO RATNER, B.P.H. L. PH.

NIEKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS PRISTATYMAS

VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA

7576 CENTRALE - LASALLE - 365-0770

Jony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAUS

IVAIROS PROGOS

TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION

(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q.

601 St. Jean Road.

Tel. 695-3823

- Arsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kita
- Montre diežiams lengvai pasiekiami greitkeliai Nr. 40 arba Nr. 20.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street
LaSalle, Que.

TEL: 366-0500, 366-4203

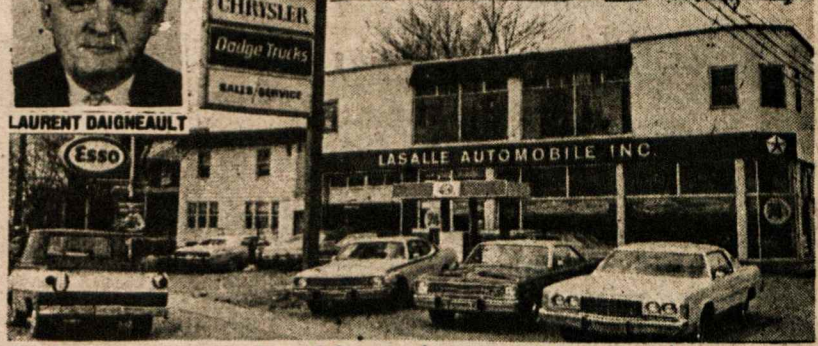
- Taisymas ir dažymas automobilių
- Pardavimas ir taisymas Chaparral firmos snowmobile ir Moto firmos snowblower ir taip pat motorinė valtyys. Sav. G. Desrochers

366-7818

LAURENT DAIGNAULT

PARDAVIMAS: Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks 7635 Boul. Lasalle, LaSalle, P.Q.

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės - De La Verendrye, prie Lapierzeir vandens kanalo. Tel. 365-3364.

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LaSALLE

TEL. 366-7261

• Atliekami mechaniniai darbai

• Išorės taisymas ir dažymas

• Dunlop padangos ir baterijos

Pardavimas gazolino ir alyvos - lietuviams nuolaide.

Savininkai: V. Sužinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

CFMB LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 10,30 iki 11 val. vak.

PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

JUOZAS GRAŽYS Kailių siuvėjas

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laikui saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. LAPENAT

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.

Ivairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Taip pat INTERNATIONAL dažų išpardavimas - tel. 366-6237 / 3896

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lefleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

BELLAZZI-LAMY INC.

(VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai, Izoliacija, Ten-Test.

Masonite, statybiniai popieris, cementas,

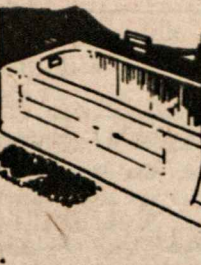
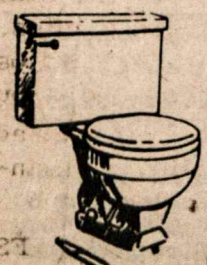
B. P. išdirbiniai ir visa kt.

7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Jetté & Frère Ltée

Viskas moderniems namams!

Visi kiti vandentiekio ir sildymo taisymai ir nauji įrenginiai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Astovaujame - Hydro - Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas. Plumbing & Heating kontraktorius.

140 - 2e AVENUE LASALLE, 366-0330

Nepriklausomos Lietuvos AKCIJŲ VAJUS

AKCIJŲ ĮSIGIJIMO TAŠA:
170. Mozūras Bronius, at-
silepdamas į šį vajų, nupir-
ko 5 akcijas ir dabar jau tu-
ri 8 akcijas.

Džlugu vartyti jo kartote-
ką: jau 1949 m. įsigijo pir-
masias akcijas, tuomet, kai
NL Spaudos bendrovė pra-
dėjo kurtis. NL skaitytojas
ir prenumeratorius jis yra
buvęs jau 1947 m., vos atvy-
kęs miško darbams į Kana-
dą, Longlac, Ont. Vėliau, at-
sikėles gyventi į Montrealį,
per 28 metus be jokio supa-
savimo išbuvo laikraščio
skaitytojas ir rėmėjas. Jo
kartotekoje, kaip raudonas
stūlas tęsiasi atžymėtos
didesnės ir mažesnės aukos.
Atsiųsdamas prenumeratą,
nepamiršta pasveikinti dir-
bančius ir palinkėti laikraš-
čiui, nežlūrint kada kokie
žmonės redakcijoje ar ad-
ministracijoje dirbo.

171. Abromonis Bronius pa-
pildė 1 akciją turėtas 10. Jo

pasisakymą talpinome pra-
eitais savaitės laikraščio lai-
doje. B. Abromonis irgi vie-
nas iš pirmųjų pokarinių at-
vykėlių skaitytojas. Jis NL
užsiprenumeravęs buvo 1948
m. Eagle Lake Hydro Camp
adresu. Atlikęs darbo sutartį
ir atvykęs į Montrealį rupi-
nasi ir iki šios dienos NL
gyvavimu ne tik kaip arti-
miausias laikraščio kalmy-
nas, bet ir kaip nuoširdus
spausdinto lietuviško žodžio
prietelius.

Be to, pažymėtina, kad jis
ne kartą yra apmokėjęs pre-
numeratą ligoniams lietu-
viams, gyvenantiems Vokie-
tijoje.

Tad, dėkodami akcijas
pirkuslems, laukiame atsi-
liepiant daugiau.

Numatytam 20.000 dol.
akcijų vajui, su dabar skel-
biamais įsigijimais sukel-
ta \$ 6,330.

J. V. Stankaitis,

NL Spaudos B-vės Ugdymo
Reikalams narys.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui
tik už \$5.00 metams!

Prašome išskirti ir prisiūti
su virš nurodytu
prenumeratos
mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)

(Tikslus adresas)

LITAS

LITAS bus uždarytas

Visi bankai ir LITAS bus
uždaryti pirmadienį, lapkri-
čio mėn. 11 d-karuoše žu-
visių kartų pagerbimo dieną.
Kaip ir per visus ilguosius
savaitgalius, LITAS neveiks
ir tą sekmadienį, t.y. lap-
kričio 10 dieną.

Prirašė palūkanas

Visos finansinės institu-
cijos spalio 31 d. pasirašė
palūkanas už santaupas už

pusę metų. Užtat spalio m.
pabaiga ir lapkričio m. pra-
džia yra labai geras laikas
santaupų perkėlimui į LITĄ.
Tatal ypač galioja sąskait-
tom, iš kurių rašomi čekiai.
Kam laikyti kitur pinigus vė-
sai veltui/current acc's/ar-
ba pusvėlčiui, kai LITE už-
tas sąskaitas galima gauti
6% ir rašyti neribotą skai-
čių čekių veltui?

Užsisakykite paskolas

Esant dideliu nekilnojamo
turto paskolų poreikala-
vimui, pravartu juos užsisa-

• NL spaudos balius įvyks 1975
metais vasario mėn. 8 d., šešta-
dienį prieš užgavėnes, Šv. Kazi-
miero parapijos salėje. Prasome
visus lietuvius tai dienai rez-
vuotis laika ir jokių parengimų
nedaryti. NL.

— • —

kyti iš anksto. Lig šiol Li-
tas buvo pajėgus patenkinti
visus pagrįstus paskolų pa-
reikalavimus, jeigu tik laiku
buvo paduoti pareiškimai.
Normaliai nekilnojamo turto
paskolai sutvarkyti iki pasi-
rašymo pas notarą reikia
nuo trijų iki 6 savaičių, ta-
čiau paskolai užsistokrinti ge-
riau ją užsisakyti prieš ke-
lius mėnesius. P.R.

• Eugenijus Miežlakis,
buvęs tanklaivio žalgiris ka-
pitonas ir nuo jo pabėgęs
prieš du metus, atvyko nuo-
latiniam apsigyvenimui į Ka-
nadą. Lankėsi redakcijoje,
lydimas NL bendradarbio A.
Lymanto.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS šeimos šventė – metinė

VAKARIENĖ

ruošama lapkričio 9 d., 7 v. v.,
parapijos salėje.

• Puiki kārsta vakarienė. • Turtinga didžioji ir mažoji
loterija. • Sokiai ir dainos, grojant geram orkestrui.
Įėjimo auka suaugusiems tik \$5, Visus Montrealio lietuvių
moksleiviams ir studentams — \$2. kviečiame dalyvauti.

Parapijos klebonas, kunigai ir komitetas

The Church of St. James the Apostle

RUDENINIS ĮVARIŲ DAIKTINIŲ RINKINIŲ
IŠPARDAVIMAS.

KETVIRTADIENI, lapkričio (November) 7 d. nuo 10 val. ryto

iki vidurnakties.

Užեikite į Parapijos salę, 1439 St. Catherine Street West,
kampas Bishop Street, Montreal, P.Q.

VAIVORYKSTĖS projekte šiaudų auksas paverčiamas į lietuviškos Kalėdų eglutės stilingą pa-
puošalę. Iš kairės: Kristina Bendžiūtė, dr. P. Lukoševičius, išauginęs skautams kviečius, E. Jurgutienė, Ga-
bija Bendžiūtė, viešnia mokytoja Uršulė
Astrienė, A. Kuncevičienė ir J. Bernotienė.

Kodėl ir kam reikalingas savarankiškas apdraudos agentas?

ADAMONIS Insurance Agency Inc.

ATSTOVAUJA:

Royal-Western Insurance Group
Prudential Assurance Company Ltd.
General Security Insurance Co. of Canada
Zurich Insurance Company

Dažnai sutinkame klientų, kuriems nevisada, neviskas
draudų srityje lengvai sprendžiasi

Būna problemų: gauti draudą, gauti tinkamą draudą ir
tai prieinama kaina

Tik savarankiškas apdraudos agentas, atstovaudamas
eilei draudimo bendrovių, gali visas problemas išspręsti
VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDA! Tel. 722-3545

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI?

NAMAI – APARTMENTAI – ŽEMĖ – PASKOLOS

D.N. BALT – BALTRUKONIS
Sylka Realities Inc.
445 Jean Talon West, Suite 305,
Tel: 273-3442, 273-9181, 737-0844.
Montreal, Que.

Foto E.M.L.S.
Sistema.

PIRKTI AR PARDUOTI

NEKILNOJAMA TURTA PADĖS JUMS

V. PĖTERAITIS

353-9960 / Namų – 721-0614

UNITED TRUST REALTIES,

7995 Blvd. Les Galeries, D'Anjou, P.Q.

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

Klebonas kun. J. Kubilius savo
žodyje, praėitų metų parapijos
metinėje vakarienėje.

ŠAUNI VAKARIENĖ

Praėjusį šeštadienį Šv.
Kazimiero parapijos metinė
vakarienė sutraukė gausų
būrį parapijiečių ir svečių.
Gal retenybė, kad joje daly-
vavo net iš Albertos: Ema ir
Jonas Sigūskiai, iš Dancigo
/dab. Lenkijos / Algis
Malijauskas, kur
svečiuojasi pas gimines
Montrealyje. Taip pat daly-
vavo Pranas Kriščiokaitis iš
Hartfordo, Adelė ir Osvaldas
iš Toronto.

Parengimo suruošimu bei
jo pravedimu rūpinosi para-
pijos komitetas, kurio pir-
mininkas J. Stanulis.

• Kostas Astravas nuolati-
niam apsigyvenimui yra at-
vykęs į Montrealį. Prieš 17
metų jis čia gyveno. In-
žinieriaus darbo vedamas,
išvyko į JAV ir ilgus metus
praleido Alžyre, kur dirbo
patarėju prie krašto val-
džios.

FUR COATS

Siuvame ir remeliuojame
kailinius, kepure, stoles ir
kitus kailių išdirbinius.

Kainų teiraukitės
Fabrike, tel. 845-2912
Montreal, P.Q.

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astra

• NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ

IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!

• NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS

AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!

• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI,

IR SU IŠIMTIMI JUMS,

PASITARNAUS!

• UŽEIKITE Į ĮSITIKINKITE!

PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU

Managėrių

LEO GUREKAS

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuviai atstovai)

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

489-5391

(At the end of Sherbrooke Street West)

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,

Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:

Einamasias s-tas

6.0%

Taupomasias s-tas

8.75%

Term. ind. 1 m.

10.0%

Trumpalaikiai indėliai

įvairuojančiomis palūkanomis.

Duoda nemokamą gyvybės apdr.

iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

DUODA PASKOLAS:

Asmenines 11.5%

Nekiln. turto 11.0%

Čekių kredito 12.0%

Investicines nuo 11.5%

Kooperatyvinė namų (iki 4 butų) ir namų inventorius apdrauda.
Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League,
17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečia-
dieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki
8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama
vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius sa-
vaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6
iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.